

A FEHÉR BARÁT

+ · + · + · A · PÁLOSREND · ÉRTESÍTŐJE · + · + · +

FŐSZERKESZTŐ: P. GYÉRESSY ÁGOSTON — FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. NÁDAS ZOLTÁN

TARTALOM: A Szentatya áldása „A fehér barát”-nak — XII. Pius: Béke-üzenet a katolikus világnak — dr. Horváth Sándor O. P.: XII. Pius pápaságának nagy problémái — dr. Nádás Zoltán: Forradalom — Isten ellen?! — dr. Horváth Richárd: Bent van az élet értelme... — P. Gyéressy Ágoston O. S. P.: A Szeplőtelen liturgiája — Pálos Mária-himnuszok (Lengyel Rezső ford.) — Bolváry Ilona: Csodálatos történet — Láposy Géza: Oroszországi levelek (2) — Gy. Fülöp Margit: Krisztus nem halt meg! — Világegyház — Fráter Jácint Naplójából — Pálos Krónika — Szerkesztői üzenetek.

A FEHÉR BARÁT

A PÁLOSREND ÉRTESÍTŐJE
ÉVI ELŐFIZETÉSI ÁRA 4.— PENGŐ
JOGI SZEMÉLYEKNEK 40.— PENGŐ

Főszerkesztő: P. GYÉRESSY ÁGOSTON O. S. P. Felelős szerkesztő Dr. NÁDAS ZOLTÁN. SZERKESZTŐSÉG: Budapest, XI. ker. PÁLOS KOLOSTOR. Telefon: 468-550. Csekkszám: 48004. KIADÓHIVATAL: Budapest, IX., Gönczy Pál-u. 2. Telefon: 189-100.

MEGJELENIK minden hó elsején.
Rendi és főegyházmegyei jóváhagyással.

CAUSYTH-TABLETTA

Cyclohexatrienpyridinsul-
fosavas-pyrazolonszármazék

TERNAJGÓ-GYÓGYSZERTÁR

Szent Gellért gyógyfürdő.

Legolcsóbb alumínium
érmék, szobrok, szentképek, keresztek, térdeplők

WEISZ FRIGYES

kegytárgyüzletében Budapest, IV., Ferenciek-tere 3—4. sz.
71 éves katolikus cég!

KEGYTÁRGYAK, ZÁSZLÓK

OBERBAUER A. UTÓDA

Magyarország legrégebb
templomberendező és
zászlókészítő vállalatánál.

Budapest, IV. kerület, Váci-utca 41. szám.

Alapítási év 1863. □ Telefonszám: 183-344. szám.

Mindennemű templomberendezés. Míseru-
hák Zászlók. Javítások. Gyertya. Mécsolaj.

BITTNER ÉS TÁRSA

Budapest, IV., Prohászka Ottokár-utca 8. sz.

Telefon: 183-357.

BAROSS RÁDIÓNÁL:

villanszerelési cikkek, rá-
diók, vill. háztartási cikkek.
TURUL izzólámpaleraikat.
VIII. ker. Baross-utca 48. szám.
Telefonszám: 131—219.

Budapesten, környéken, vidéken

vezet

árban, minőségben, kiszolgálásban

KÖZTISZTVISELŐK SZÖVETKEZETE

1892—1943.

Az egyetlen magyar

gyökerű rendbe lépni szándékozó fiúk, akik a Boldog Özsébek, Fráter Györgyök, Virág Benedek életét és munkáját akarják továbbfolytatni, csatolják ezirányú kérvényükhöz: 1. kereszt- és bérma-levelüket, 2. érettségi bizonyítványukat, illetve a félévi bizonyítvány másolatát, ha papok akarnak lenni, különben segítő testvérekként házi munkában foglalatoskodnak, 3. szülői beleegyezést, ha még kiskorúak, 4. Hittanárunk, vagy plébánosuk ajánlását, 5. egészségi bizonyítványt. Életük rövid ismertetését is csatolják kérvényükhöz, kifejtve, mely okok vezetik őket a szerzetesi életre. Korhatár 18—35 év. Kérvényüket küldjék a Pálos Kolostorba, Budapest, XI., Szent Gellért-rakpart 1/b.

A Szentatya áldása „A fehér barát”-nak

Eredeti:

Secreteria di Stato di Sua Santità N. 59654
Dal Vaticano, die 2 Martii 1943.

Reverendissime Pater,

Exhibitum est Augusto Pontifici exemplar Commentariorum qui «A Fehér Barát» inscribuntur et quinque iam abhinc annis edi coepti nunc singulis mensibus prodeunt industria sacerdotum Ordinis S. Pauli Eremitae.

Placuit Sanctitati Suae ex alumnis Ordinis S. Pauli inveniri eos, qui ductu et auspicio S. Francisci Salesii, caelestis Scriptorum Patroni christianum sapientiam, quam mirifice moribus et vita expressit istius Ordinis titularis, inlustrent, provehant, tueantur; iisque uberrimi studii laborisque sui fructus auspicio Apostolicam Benedictionem peramanter impertit.

Hoc libenter tibi referens me profiteor Paternitati Tuae addictissimum (—) Aloys. Card. Maglione.

Fordítás:

Őszentsége Államtitkársága N. 59654
Vatikán, 1943 március 2.

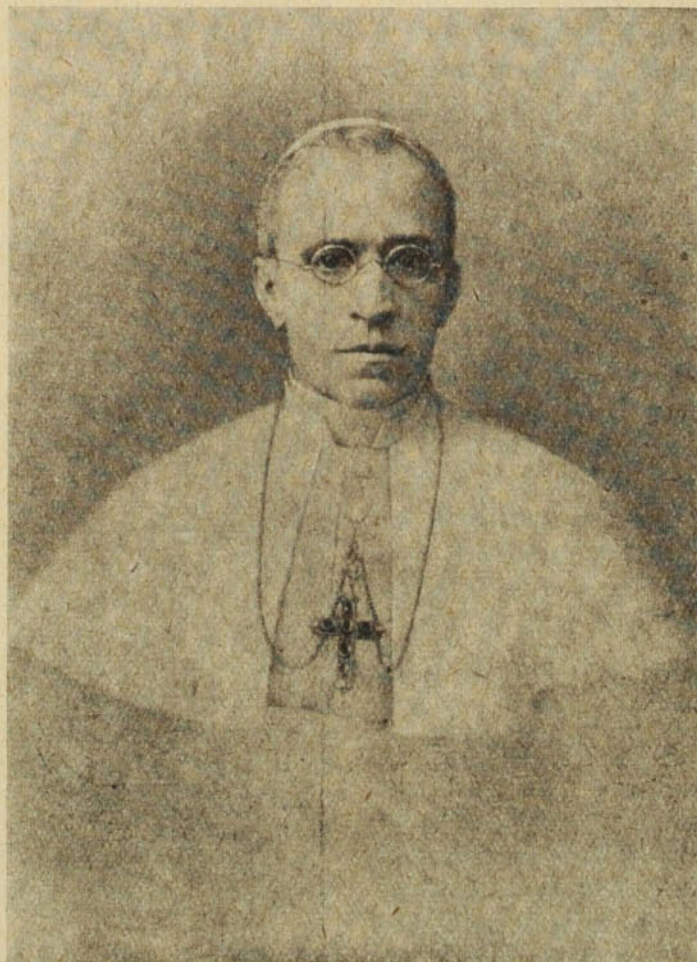
Fölisztelendő Atya,

Föllerjesztetted Őszentségének «A Fehér Barát» folyóirat egy példányát, melyet már öt éve indítottak el és most havonta jelentetnek meg Remete Szent Pál Rendjének atyái.

Tetszett Őszentségének, hogy a szent Pálosrend tagjai között támadtak fiak, kik Szalézi Szent Ferencnek, az írók mennyei pártfogójának vezérlete és oltalma alatt azt a keresztény életbölcsest ragyogtassák, terjesszék és védelmezzék, melyet Rendjük Védőszentje életében és erényeiben oly csodálatosan megvalósított; s munkájuk és járadozásuk bőséges gyümölcsének zálogaként nagy szeretettel küldi Apostoli Áldását nekik.

Erről örömmel értesítve téged, vagyok odaadó készséggel

(—) Maglione Alajos bíboros.

XII. Pius pápa.

XII. Pius pápa:

Béke-üzenet a katolikus világnak

Elmondotta a rádióban Őszentsége 1939 márc. 3-án a Sixtus-kápolnában a bíborosok harmadszori hódolata után.

Miközben a legmélyebb megindulás járja át lelkünket és mintegy megrettent Bennünket az óriási felelősség, melyet az isteni Gondviselés kifejezhetetlen szándékaival Ránk rótt, szükségét érezzük, hogy gondolatunk és első szavunk azonnal mindenkihez szóljon...

Atyai üzenetünkhöz a békére való felhívást kívánjuk hozzáfűzni. Arról a békéről akarunk beszélni, melyet kegyes emlékezetű Elődünk oly nagy állhatatossággal tanácsolt az embereknek, oly hő imákkal esdett s amelyért életét önként Istennek ajánlotta. Azért a békéért, mely mint az Ég fenséges ajándéka, minden jóakarátú ember óhaja, a szeretet és igazságosság gyümölcse. Felszólítunk mindenkit az Istennel való barátságból fakadó nyugodt lelki békére, a Krisztus szent szeretetében egyesült, összhangban élő családok békéjére, végül a nemzetek közötti békére, mely a kölcsönös testvéri segítség, a barátságos együttműködés és szívélyes egyetértés jegyében áll és az isteni Gondviselés felügyelete és védelme alatt a nagy emberi család felsőbb érdekeire irányul.

S ezekben az aggasztóan nehéz órákban, midőn láthatóan annyi akadály áll útjában ama béke elérésének, melyre oly mélyen vágyakoznak a szívek, különösen azokért imádkozunk az Úrhoz, akiknek vállán a legnagyobb tisztség és az a súlyos teher nyugszik, hogy a népeket a jólét és haladás útjain vezessék.

Ime, szeretett Bíboros Urak, Tisztelendő Paptársaink, kedves Fiaink, ez az első óhaj, mely az Istentől Belénk oltott atyai érzelmekből följakad. Szemünk előtt vannak a világot kínzó mérhetetlen bajok, melyek orvoslására küldött az áldott Isten Bennünket, fegyvertelenül bár, de tele bizalommal. Szent Pállal ismételjük: Capite nos, értsetek meg Bennünket! Ti, Fiaink, Paptársaink — teljes bizalommal hiszem — nem akarjátok majd, hogy hiábavaló legyen e kérésünk. Isten kegyelme után a ti jóakarátotokban bizakodunk oly nagyon.

Tegye hatékonyá Krisztus Urunk, Kinek teljességéből mindnyájan részesedtünk, ezt az óhajunkat, terjessze el azt a szent vigasztalások hívívőjeként az egész földön és adja hozzá bátorításul áldását, melyet az Ő Nevében egész szívünkől kiosztunk.

Dr. Horváth Sándor O. P. egyetemi tanár:

XII. Pius pápaságának nagy problémái

A pápaság időfelettsége, örökkévalósága és folytonossága az isteni Gondviselésnek olyan nagy ajándéka, amelyért az egymásután következő főpapoknak igen sok áldozatot kell hozniok s amelyet bizonyos értelemben mindennapi vérhullatással kell kiérdemelniök. Az egyiknek az öröksége a másikra száll, ami legtöbbször nem anyagi előnyököt, vagy tisztázott és nyugodt szellemi légkört, hanem súlyos gondokat, nehéz küzdelmet jelent. A «sedes» és a «sedens» egységét, konkrét azonosságát és elválaszthatatlanságát sehol sem látjuk oly kézzelfoghatóan, mint ebben az öröklésben. A széknek nemcsak dísze, hanem minden terhe is várja azt, akit a Gondviselés abba ültet, úgyhogy ennek nemcsak a jelen gondjait, hanem a katedra évezredes bajait is viselnie kell. Talán egyik pápának sem kellett ezt annyira éreznie, mint XII. Piusnak, aki azt örökölte elődétől, ami annak a szívét összetörte. Láta a népek olyan ellenséges szembenállását, amilyen a történelem folyamán úgy intenzitásban, mint pedig kiterjedésben aligha állapítható meg. Ez a zűrzavar fájt XI. Piusnak, mint embernek és mint az Egyház fejének egyaránt. Tanítói hivatalának magaslatán állva nemcsak a káoszt látta, hanem ennek az okait is. Így könnyen megjelölhette a kibontakozás felé vezető utat és a népek egységét biztosító eszközöket. Ezek az elvek XII. Pius örökségének nagy kincsei, de egyúttal megoldásra váró nagy problémái is. A bennük foglalt állapotok jelzik azt a keresztet, amelyet a jelenlegi pápának s vele együtt az Egyháznak hordoznia kell. A népek terhe ez, amelyet senki sem vehet le válláról. A népek gyűlölködését szerető és ezt szító istenellenes, démoni hatalom hordta össze azokat az erőket, amelyek a természettől egységesnek elgondolt emberiséget elemeire bontották s ezzel olyan tömeggé tették, amely mindenkit — alattvalót és előljárót egyaránt — csak nyom és elviselhetetlen terhet képvisel. Az Egyház fejének ezt a terhet hordoznia kell, de ennek nyomása alatt nem szabad összeroppannia, de még csak meghajolnia sem. Az a feladata, hogy töretlen lélekkel mutasson rá a bomlás okaira és keresse az erőket, amelyek az emberiség egységét ismét helyreállítják és a szeretetben összetarthatják. Sokszor hallottunk már ilyen igéket XII. Pius szájából, aki minden alkalmat felhasznált, hogy nemcsak hívő nyáját, hanem az egész emberiséget is figyelmeztesse arra a magasabb kötelekre, amely a népek egységét megvalósíthatja.

XII. Pius pápaságának nagy problémáit azok a tételek képviselik, amelyeket elődje a

Szemináriumok és Egyetemek Kongregációja által (1938 április 13-án) állított össze. Ezek mutatnak rá az egységet felbontó erőkre, ezekből tudjuk meg, hogy milyen terhet kell a pápának és az Egyháznak talán még sokáig hordozniok és végül ezek utasítják a keresztény tudósokat olyan területek átvizsgálására és megvilágítására, amelyek ezelőtt ismeretlenek voltak...¹

¹ Így kezdődik főtanulmánya ennek az új könyvnek (Hitvédelmi tanulmányok, Budapest 1943), mely igen nagy nyeresége és világviszonylatban is eseménye theologiai irodalmunknak.

Dr. Nadas Zoltán:

Forradalom — Isten ellen?!

Büchler a francia forradalomról írt drámájában ezt a mondatot adja Danton szájába: «Nem mi csináltuk a forradalmat, hanem az szólított elő minket».

Megengedhetjük, hogy vannak ilyen forradalmak is. Forradalmak, amelyek régóta halmozódó gyűlölködések és elkeseredések lávaömlései, igazságtalanságok és kendőzött pogányságok felfakadásai. Forradalmak, amelyek előítéletek és önző érdekvédelmek kicsinyes dongáztatát roppantják széjjel, hogy aztán lehetőséget teremtsenek szélesebb és önzetlenebb életközösség számára.

Mindazáltal voltak és lehetnek olyan forradalmak is, amelyeknél nem állnának helyt a francia forradalom említett hóhéranak szavai, hanem ellenkezőleg: kifejezetten a számító érdek pokoli következetességgel és ügyességgel dolgozó erőfeszítéseinek bizonyulnának.

Mindenesetre ezek közé tartozik az a forradalom is, amelyet a sátán irányított a hiszékeny emberen át Isten jóságos szívének: az eredeti bűn forradalma. Szabadságot és jogot hangoztatott ez is, valójában azonban az élet-törvények botor lerázását és a Mindenható detronizálását célozta.

A forradalmak rendszerint csődbe jutnak. Még ha ideig-óráig látszateredményeket is tudnak felmutatni, előbb-utóbb tulajdon kardjukba dőlnek. A nagy lázadások tribúnjait sokan megcsodálják, de meg is irigylik. Nyomukban előállnak a kisebb tribúnok, akik tehetség dolgában talán valamivel hátrább állanak, a hiányt azonban vakmerőséggel pótolják. A tűz tovább harapódzik és a lázadók ellen második és harmadik hullámban további lázadók törnek.

Igy történt az eredeti bűn forradalmánál is: az ember fellázadt Isten ellen, a természet pedig fellázadt az ember ellen.

A legnagyobb lázadást az ember ellen ne abban keressük, hogy a természet csak tövist és bojtortánt terem a számára, hogy alattomos

gyeptüzek, miazmák és hegyomlások veszélyeztetik életét és munkáját — hanem inkább magában az emberi természetben! A pokol örvénye ezen a ponton a legkavargóbb és a legmélyebb. Nincs az a tomboló és mindent elpusztító vihar, amelynél ne volna borzalmasabb az emberi kétségbeesés, a gyűlölet és bosszúvágy. Nincs az a kór, amelynek alattomoságát és romboló erejét felül ne múltná az emberi céltalanság töprengése és önmérsztése.

Végelemzésben pedig a legnagyobb szenvedést az embernek a másik ember tudja okozni. Ennek van esze és könyörtelensége ahhoz, hogy a legkegyetlenebb kínzásokat kigondolja. Az emberiség egyaránt örökölte a lázadó összülőt és az Istenhez visszatérő Ádámot. Az utódokban részben kavargó, részben Káinokban és Ábelekben megoszlik ez a két Ádám. Mindazáltal a helyes problémameglátás nem abban áll, hogy: homo homini lupus — hogy olyan az egyik ember a másikkal szemben, mint a ragadozó farkas; hanem hogy *maga az emberiség* vergődik egy szörnyű forradalom végzetes átka alatt, ahol a hóhérok és lázadók egymást ölik s ugyanakkor mindegyik ezrével meg ezrével szedi áldozatait.

Igaz — utaltunk is rá —, hogy nem teljes egészében romlott meg az ember: a nagy forradalmi válságban ott küzdenek az Ábelek igazságos és becsületes erőfeszítései. Mindazáltal az is bizonyos, hogy forradalmat nem lehet egyszerűen egy másik forradalommal legyőzni. Egy eszme győzelme a harci erőfeszítéseken túl akkor bontakozik ki teljes igazában, amikor meg is tudja magának nyerni harcképtelenné vált ellenfeleit! A gyökeres megoldást ezért csak az Istenhez való teljes visszatérésben találhatjuk meg.

Nem erőtlentető pacifizmus tehát, hanem a fegyveres küzdelemnek egyetlen komoly és szent indokolása, mélyeséges erőtartalékokat felszabadító reménysugárzója, hogy a kereszténység diadalmas megvédésétől, elterjesztésétől s az emberi lélekbe való mély meggyökereztetésétől függ az egész emberiség jövője.

A világnézet érdekében kézbevert fegyverek akkor a legbátrabbak és legerősebbek, ha minél közvetlenebbül Isten ügyét szolgálják. Komoly eredményt is csak akkor lehet nyomukban remélni, ha a lelkekben ott él az Isten ellen való lázadás leverésének a küldetéstudata.

Ez azonban nem megy másként, minthogy önmagunkban is beszüntetjük az Isten ellen indított forradalmat. Ilymódon minden bizonnyal előbb vagy utóbb megérjük annak a másik forradalomnak is az összeomlását, amelyet az emberi természet indított a magasabbrendű emberi személyiség ellen, hogy legázolja az elmét, amely az igazságot keresi — és az akaratot, amely hivatását a tisztult szeretet szolgálatában tudja megtalálni.

Bent van az élet értelme...

Az élet suhan velünk, anélkül, hogy tudatosan rá gondolnánk, hogy mi is van benne? Ez csak néha-néha, egy-egy villanásnyira történik meg, de akkor is csak sietve, menekülve, megzavarva, unottan, folytatva mindent, ahogyan eddig történt.

De néha mégis belénk döbben egy-egy ki-világosodott pillanat hirtelen fényében, hogy hol is vagyunk? Hogy mi is történt velünk? Hogy merre fordult el, talán végtelenen, az életünk eddig megszokott útja?

Hiszen sokszor indulataink, szerelmeink, apró vagy nagy érzéseink, álmaink, haragjaink, hiúságaink kicsi taréjain vagy nagyobb hullámain sodródik, szinte magunktól távol, az életünk. És amikor nagyot várunk, nem történik jóformán semmi sem, ami történik is, az is megkevesbül a csalódás pillanatnyi lázánál; amikor meg semmit sem várunk, készületlenek, összeszedetlenek vagyunk, egyszerre csak döbbenetes fordulat következik be, amit akkor talán észre sem vettünk, talán fel sem mértünk. Sőt, biztosan nem tettük ezt vele rögtön.

Ilyenkor lép elő a lélek és a szív minden titka. És irányt mutatnak ott, ahol az öntudat és megfontolás csak pillanatnyi, és a figyelem csak rögtönzött fény. Irányt, az indulatok és érzések régen-viharzó, de még meg nem nyilatkozott törekvései szerint, amik, lehet, hogy már régen mások, mint a külső életünk.

Különösen váratlanul, egyik pillanatról a másikra jöhet ilyen pillanat, ha a véletlenek hullámhegyei és völgyei néha egybeesnek a belső élet rejtett sodraival. Ilyenkor történnek események, amik felejtethetetlenek lesznek, elnem-múlók, elúzhatatlanok lesznek az egész további életre, gazdagító vagy fogyasztó emlékek az emberi élet szűk, de ha már egyszer megszületett, végtelen útján.

Sodor a mindennap, szürke káoszában, látszólag unalmasan, és semmit sem téve, mégis fények lobognak bele, történetek izzanak belőle, bele a napjainkba. Fények, amikhez egy láthatatlan Akarat vezetett el, történetek, amikhez egy sejtelmesen érzett végtelen Értélem juttatta el a sorsunkat.

Akit olyan hajlandók vagyunk elfelejteni. Akit olyan hajlandók vagyunk otthagyni. Vagy legalább is: elzárni lelkünk legmélyére és csak úgy, szemérmes magányunkban, a modern ember ilyeneket szinte szégyenlő elvonultságában, kifelé-más és befelé-más magatartásában, különösen szóbeli, ha nem is lélekbéli és szívbeli magatartásában, olyan messzi és olyan ismeretlennek szeretünk tudni és ismerni.

Olyannak, akitől ő, a modern ember, hűvös gögijében messze kering, és csak néha borzong meg megérezett mindenütt-jelenvalóságától, akkor, ha körülötte egy kicsit csend lesz és a külső történés eseményei benne befelé-fordulnak.

Ilyenkor világosan megérzi az ember, hogy nem abban van az élet értelme, amiben keresi folyton: a külsőségekben, ezek rohanó ritmusában, a munka megnemálló hajszájában, — nem, hanem: önmagában. Önmaga csendjében és erejében, önmaga kifejlődésében és eligazodásában a végtelen mélységek, magasságok felé, önmaga kiteljesedésében és kifeszülésében az örök messzeségek felé.

Bent van az élet értelme, a lélek és a szív mélyén. Ezek fogyhatatlan gazdagságában.

Minden más csak önfeledés és csak arra jó, hogy a szegénységünk hordozásában megcsaljon és elámítson.

Nem azt jelenti ez, hogy minden rossz, ami külső. Nem. Minden jó lehet és jó is, ha a léleknek eme örök igényéből született, ehhez hozzá-nőtt, ezt emeli, ennek a természete szerinti; ha ez az igény emeli ki az ismeretlenségből, vagy foglalalkozik szeretettel vele.

Nem a mennyiségre van beállítva az emberi szív, hanem a minőségre. Nem a mennyiség elégíti ki, hanem egyedül csak a minőség. Nem a külsőleg megmarkolt tömeg adja a belső békét, hanem az odaadás és bensőség, *ahogyan* a belsők a legkisebb, legparányibb dolgokhoz is odaér, *ahogyan* azokat átöleli, és *ahogyan* azokkal töltekezik.

Milyen megható például hallgatni, ahogyan egy édesanya, egy nagyanya idézgeti kicsi gyermekének, kicsi unokájának szavait, gügyögéseit, mosolyát, csókjait, azt, hogy most barátságos volt-e hozzá, most mit mondott neki, most kedves volt-e számára, megölelte-e, megcsókolta-e? Látszik rajtuk a belső átélés, a szeretet csodája a szívben megszínesíti és megelkesíti az arcot is, ragyognak a szemek és elomlik egész lényük a belső nagy és gyönyörűséges odaadásban. Érti az ember, hogy telt bennük minden, le van kötve a szívükben minden, megfelelnek minden bajukról, minden örömről, illetőleg minden bajuk és minden örömük ez lesz.

És merné-e mondani valaki, hogy ez nem elég nekik, legalább is ezekben az órákban nem elég és nem boldogító, és nem gyönyörűséges?

Pedig parányi a jelentősége. De nagy az odaadás, nagy benne az élet mélysége...

És mennyivel könnyebb, mennyivel szentebb ez az élet, ha öntudatunkban nemcsak egyedül éljük. Ha népes lesz hitünktől az egész világ, az egész mindenség, és mindenfelé, mindenben az Istennel együtt élünk.

Ritkán, de találkozik az ember ilyen lelkekkel. Akik olyan természetesen veszik a természetfelettit, olyan közvetlenül a véghetlent, olyan közelinek élik a legtávolabbvalót, olyan mindennapinak az időkelettit. Akik kérnek az Istentől, mintha látnák, mintha földi kezekkel érinthetnék, olyan bizalommal, egyszerűséggel és bátorsággal, és olyan hittel, ami az eget is lehúzza a földre. Kérnek, és hitük szerint megkapják, hálásak, és újra kérnek, vagy, ha nem kapják meg rögtön, bizalommal, sürgetően, de

tovább kérnek, mert érzik, hogy meg kell kapniok és meg is fogják kapni. Úgy tudják, hogy mikor hallgattattak meg, és olyan biztosak az imádságuk erejében.

És tiszta, finom lelkek. Nem babonások, nem zavartak, nem képzelődők, mert ez nem béke és nem nyugalom, hanem tévely. Nem. Békések ők és természetesek, egyszerűek, közvetlenek és alázatosak.

Ha találkozunk velük és megnyilnak, először ez olyan megdöbbenő. Olyan furcsa és olyan elidegenítő, és mégis megfogó. Nekünk, az «okosoknak», a világ «bölcseinek», a «moderneknek», akik ha keresik is, ha élik is, de azért olyan távol van tőlük a Gondviselő, a szerető, az Atya-Isten.

Pedig próbáljuk csak meg, hátha ezek az egyszerű hitek és bizó szeretetek a boldogság és az élet örök titkai? Hátha ragyogóbb lesz velük a mindennap minden szépsége és gazdagabbak lesznek örömben számunkra a most olyan üresen kopogó órák? Hátha több lesz a csoda bennünk és körülöttünk, és többek leszünk mi, mert több lesz bennünk az Isten?...

P. Gyéressy Ágoston O. S. P.:

A Szeplőtelen liturgiája

A matutinum első nocturnusának lectiói a kaján kigyóról szólnak, mely [megrontotta az] öszülök paradicsomi boldogságát, de fölcsendül a vigasztaló «ősevangélium»: «Ellenkezést vetek közéd és az Asszony közé, ivadékod és az ő Ivadéka közé: Ő megtiporja fejedet s te sarka után leselkedel» (Gen. 3, 15). Engesztelhetetlen hát a harc a Kigyó és az Asszony között s a sátán kudarca teljes: hasztalan leskelődik sarka után, hogy halálra marja lelkét a bűn mérgével, a Szeplőtelen eltiporja fejét! Mily győzelemmel, mily hálával és mily alázattal éneklí: «A Mindenható erővel övezett lel és szeplőtelenne tette utamat», valóban csak a Mindenható erejével győzhette le a Bűn hatalmát! «Arról ismertem meg, hogy akartál engem, mivel nem örülhet bukásomnak ellenségem», pedig micsoda öröme lett volna rajta, ám Isten nem engedhette meg ezt az ördögi győzelmet választott Édesanyján, azért magasztalja lelke az Urat: «Magasztallak, mivel választottál s nem engedted gyönyörködni rajtam ellenségemet...», ennek az egyetlen Asszonynak romlásán nem gyönyörködhetett a sátán: ez az ő páratlan predesztinációja!

Tiepolo: Immaculata.

A második nocturnus lectióiban IX. Pius pápa ünnepélyes tónusú, klasszikus veretű aktáit olvashatjuk; «Az Istenszülő Szűznek az emberiség legádázabb ellensége fölött Fogantatásával aratott győzelmét, melyet az isteni kinyilatkoztatás, a tiszteletreméltó hagyomány, az Egyháznak folytonos meggyőződése, a püspökök és hívek páratlan összefogása (a latin eredeti konspirációt mond), a pápák nagyszerű aktái és konstitúciói már csodálatosan megvilágítottak, IX. Pius pápa — az egyetemes Egyház óhajának engedve — legfőbb és csalhatatlan katedrájáról ünnepélyesen kihirdetni rendelte. Így tehát 1854 december 8-án a vatikáni bazilikában a római Szentegyház bíboros atyáinak és a legtávolabbi vidékekről is összegyűlt püspököknek körében, az egész világ tapsai között ünnepélyesen kifejtette és becékkelyezte: Isteni kinyilatkoztatás, hogy a Boldogságos Szűz Mária fogantatásának első

pillanatától fogva — Isten különös kiváltságából — az áteredő bűn minden szeplőjétől mentes és ezt minden hívőnek szilárdan és hűségesen hinnie kell».

Érdekes figyelemmel kísérni e dogma történeti fejlődését, amíg az evangélium rejtett célzásaiból az ősegyház szentatyáinak lelkes panegyriszein s a középkori teológusok parázs disputáin keresztül az újkorban annyira kikristályosodhatott, hogy IX. Pius pápa csak «az egyetemes Egyház régi óhajának» engedett, amikor a «katolikus világ tapsai között» ünnepélyesen definiálta a Szeplőtelen Fogantatást. Hogy milyen régi volt ez az óhaj, arról nemcsak Luther Márton tanuskodhatik, aki egész magától értetődőnek tartotta ezt a gyönyörű tételt, hiszen prédikált is róla ünnepén, egy 1527-ben megjelent wittembergi beszédgyűjteménye szerint: «Ma azért ünnepeljük Szűz Máriát, mert már fogantatásában mentes volt az áteredő bűntől . . . Az ember nem mondhatná a Szűzanyának: «Áldott vagy . . .»: ha ő is hordaná az ősszülők bukásának átkos következményeit. Nagyon is méltó és igazságos volt, hogy Mária bűn nélkül maradjon, mert Krisztus Úrunk tőle vette magára azt a testet, amely legyőzött minden bűnt». Luther itt egészen logikusan és katolikusán gondolkodott.

De még a Korán egyik verse is a Szeplőtelen Fogantatásról tanuskodik, kétségtelenül általános keresztény meggyőződés hatása következtében, amikor így ír: «Az angyalok azt mondták Máriának: Isten téged kiválasztott, minden szennytől megóvott, kiválasztva téged a világ minden asszonya közül». Minden szennytől, tehát az áteredő bűn szennytől is megóvta Őt az Úr.

Érthető, ha ez a hittétel nem kristályosodhatott ki addig, amíg az áteredő bűn tanát nem tisztázta az Egyház. Addig tehát vitakozhattak pro és kontra a teológusok, s amint már nem egyszer történt (gondoljunk az ősegyház heves christológiai disputáira), ép a viták tüzeben tisztultak meg és szabadultak meg minden homálytól, félreértéstől a fogalmak, melyeket azután mint értékes, gonddal csiszolt, hétpróbás ékköveket illesztett bele pompás hitrendszerébe az Egyház. Amikor tehát a tridenti zsinat véglegesen leszögezte álláspontját az áteredő bűn eretnek értelmezéseivel szemben, a Szeplőtelen Fogantatás sem volt többé vitás. Ám e győzelemben jogosan részt kér többek között az a magyar Pálosrend is, melynek tagjai elsők között harcoltak a Szeplőtelen lovagjaiként!

Posonyi János, pálos szónok a legelső, ki a Goblinus erdélyi püspöktől épített mihálykői kolostorban működött a XIV. században. Ékes szólásának híre s bizonyára kéziratot prédikációi külföldre is eljutottak s P. Velazquez S. J. dicsérve említi, hogy «P. Posonyi Remete Szent Pál Rendjéből elegáns beszédet írt e témáról: «Egészen szép vagy és szeplő nincs tebenned»;

az Apostol int, hogy ideje volna már az álomból serkenni, vagyis abból a vakságból és tudatlanságból, mely sokakat fogva tart mind a mai napig, nehogy megvallják a Dicsőséges Szűz áteredő bűntől való mentességét . . .»

Magyar Mihály, pálos tudós, kit betűszómja a budaszentlőrinci főkolostor gazdag könyvtarából Párisba hajtott, ahol meg is halt a XV. században, egy könyvet írt — többek között — a Szeplőtelen Fogantatásról. Ismeretes a vitája is egy skolasztikus «certámenen», melyen ellenfele, hogy melyik rendből, arról tapintatosan hallgatnak a följegyzések, annyira tűzbe jött, hogy hangjával igyekezett pótolni ellenérveinek gyöngéit, a nagyszerűen disputáló Fráter Mihály ekkor szó nélkül otthagya őt s mindenkinek csodálatára eltávozott, mert azt hitték, hogy ellenfelének nem tud megfelelni; ám nem sok idő múltán nyilvános disputát hirdetett, melyet a király is kitüntetett megjelenésével, valószínűleg Mátyás király volt s az előkelő hallgatóság tapsai között élesen és hűvösen szedte ízekre egyenkint s oldotta meg fölényesen a Halesi Sándor műveiből merített ellenvetéseket a pálos barát s bizonyította be ragyogón a Szűzanya Szeplőtelen Fogantatását.

Pannóniai Gergelyről kell végül megemlékeznünk, a római San Stephano Rotondo pálos perjeléről, kinek az Apocalypsishez, Szent Ágoston Regulájához és az Énekek Énekéhez írt exegetikus művei külföldön is nagy hírt szereztek. Cornelius a Lapide «coeliusnak» (mennyeinek) nevezte el őt, így is hívták: Coelius Pannonius, azaz Fráter Gergely. Egyik későbbi magyar fordítója, Török Mihály pálos atya így mutatja be: «Tisztelendő Pannóniai Gergely Első Remete Szent Pál szerzetebéli pap . . ., szerzetünkben viselt több hivatallyai után Rómában, a Tzélius hegyén (melyről «Tzéliusnak» is mondattatott) Szent Istvánról nevezett hajdani Monostorunknak érdemes Elöljárója, ki egyéb gongyai mellett, velős író tollát többekre kifuttatta. Mellyek között az Isteni írásnak ama jeles Részét, melly Énekek Énekének mondatik, nyomósan meg-megfejtette.

Ezen munkája 133 esztendővel azután, hogy vég-képpen kezét reá-tette, 1681-ben Bétsi betűkkel ki is botsáttatott», deák nyelven természetesen. Tehát 1548-ban fejezte be kommentárjait, melyeket Chrysogonus Lőrinc S. J. a «Mundus Marianus»-ban a Szeplőtelen Fogantatás védelmében többször is idéz és dicsér.

*

A harmadik nocturnus lectionának evangéliumában (Lk. 1, 26—28) az Ég szárnyas követe köszönti a Szeplőtelen Szűzet, Kit Isten Anyjának választott. Roppant jelentős a megszólítás: Khaire Kekharitómené! A görög eredetű így fordítja a latin: gratia plena, malasztal teljes! Az Egyház hiteles magyarázata szerint: Malasztal teljességén helyrehoz-

hatalatlan csorbát ejtett volna az áteredő bűn, következőleg ezzel a rendkívüli megszólítással Isten nem tűntethette volna ki jövőendő Anyját, ám első szava Hozzá, melyet Nevében az angyal tolmácsol, ez! «Üdvözlégy Mária, malasztal teljes, fejtegeti szép homiliájában Szent Germán püspök is, szenteknél szentebb, egek-nél fölségesebb, keruboknál dicsőségesebb, szeráfoknál lángolóbb, minden teremtménynél remekebb. Üdvözlégy Galamb, Aki az olajfa Gyümölcsét hozod, a lelki vizözöntől Megőrzőt s az Üdvösség kikötőjét jelented nekünk, Kinek ezüstös szárnya és aranyos tolla a Szentlélek ragyogó sugárzatában villog. Üdvözlégy Isten pompás és pazar Paradicsoma, melyet jóságos és mindenható karjával ma ültetett Keleten, hogy szelíden illatozó liliumot és el nem hervadó rózsát teremjen orvosságul azoknak, kik a halál pestises és a lélekre végzetes keserűségét szívták magukba Nyugaton; Paradicsom, melyben az Igazság ismeretére virágozik az Élet fája; aki csak ennek gyümölcsét megízleli, halhatatlan lesz. Üdvözlégy az örök Király szentséges, szeplőtelen és tisztaságos Palotája, mely isteni nagyszerűséggel van felékesítve...» Így zengi képektől és szimbólumoktól súlyos és tündöklő nyelven ez a szent-anya a Szeplőtelen dicséretét. Hasonló idézetekből jónéhány főlíánst írt össze a mult században P. Passaglia.

*

A kis órák kapitulumai is roppant jellemzők.

Az egyik a Szeplőtelen predesztinációját hangsúlyozza: «Az Úr szerzett engem útjai kezdetén, mielőtt bármit is teremtett volna. Öröktől fogva rendelt engem, ősidőktől fogva, még a föld előtt. Nem voltak még tengerek és én már fogantattam...» (Pld. 8, 22—24.). A másik érintetlenségét emeli ki, Ezekiel grandiózus látomásának szimbolikus szavait idézve Isten páratlan Templomáról: «Ez a kapu zárva lesz, nem nyílik meg és senki sem lép be rajta, mivel az Úr vonult be rajta...» (Ezek. 44, 2).

A bűn nem hatolhatott be rajta, hiszen malasztal teljes volt a lelke! S a harmadik a Jelenések Könyvének egyik legszebb vízióját idézi elénk: «Nagy jel tűnt föl az égen: A napbaöltözött Asszony, Kinek lába alatt a hold és fején tizenkét csillagból font koszorú...» (Jel. 12, 1). Palástja tehát ragyogó napsugárból van szövve, piederstálja a hold villogó sarlója s fején tizenkét csillagból álló korona szikrázik. Micsoda kozmikus távlatokat, micsoda misztikus értelmezéseket sejtet ez a csodálatos látomás, ez a nagyszerű jelkép!

*

Ime: hiszen nem is földi, égi Asszony a Boldogasszony! Milyen boldog ez az Asszony, hogy nem ismeri a bűn borzalmas igáját! Nem ismeri a szenvedélyek pusztító hatalmát!

Milyen kiegyensúlyozott és derűs, milyen csodálatosan gazdag és szép lehet az ő lelkivilága! Egészen szép! Makulátlanul, hibátlanul, szeplőtelenül szép! Amilyen az első ember lehetett a bűnbeesés előtt!

☞ Igen, ilyennek akarta Isten az embert! Ilyen egészen, ilyen igazán, ilyen romlatlanul jónak! Ilyen tökéletesen boldognak! Az ő boldog gyermekének, aki hálás szívvel, hűséges szeretettel húz Hozzá! Aki nem szokik meg Tőle soha! Aki nem lázad fel Ellene soha! Akinek napsugaras életét kacagó palástként borítja az isteni öröm; a csalfa hold lába alatt hever; és csillagok ragyognak ékszerként szeplőtelenül tiszta homlokán!

S ha ilyennek teremtette az első emberpárt: Ádámot és Évát, kik oly hamar s oly végzetesen elrontották az ő eredeti tervét az emberrel, mennyivel inkább kellett ilyennek teremtenie az új Ádámot és Évát, kikkel helyre akarta ütni, amit az első elrontottak. Ez a párhuzam Krisztus és Ádám, úgyszintén Mária és Éva között a szentatyák kedvenc témája. Az első Ádám és Éva együtt rántotta a bűnbe s mérhetetlen nyomorúságba az emberiséget, az új Ádám és Éva együtt kell, hogy megmentse, megváltsa azt! Krisztus nélkül nincs üdvösség, Mária nélkül nincs Krisztus! Ezért kellett az ő Anyjának is Szeplőtelennek lennie!

«Mert ha amaz Éva, minden bűn szerzője, Szeplőtelen, romlatlan lépett rá e földre, Hát akkor, ó Szentszűz, asszonyok közt áldott, Milyen lehetett a te fogantatásod?»

Corneille.

De a Szeplőtelen Fogantatás liturgiájának ünnepi könyörgése is hangsúlyozza: «Isten, Ki a Szent Szűz Szeplőtelen Fogantatásával Fiadnak méltó hajlékot készítettél...» Isten sátrát, Isten trónját, Isten várát nem fertőzhette meg soha a Bűn! «Az isteni fölségnek méltósága kívánta, hogy legalább trónját föl ne dülje a tévely s hogy királyi székére ne üljön a bitorló; mert hol volna akkor az Isten uralma, ha még fellegvárából is kiszorulna, — hol volna az Isten királysága a lelkek fölött, ha minden lélekben táborát ütött volna a gonosz?»

S tényleg volt még hely az Isten számára; a «bölcse ség széke» nem volt földülva; — oda szállhatott az Úr — s onnan kiindult. Őt tartotta meg magának a régi isteni teremtésből, — mint ahogy a száműzött király tartana föl magának egyetlen virágos szigetet birodalmából. Elromlottunk... Csak egy van, aki páratlan és szeplőtelen s kibén romlás nincsen.

A többi mind megszentelt lélek, — nem kertek, de kiégetett hegyoldalak, — nem források, de mocsarak, — nem csillagok, hanem sötét barlangok... A többi lélek mohos, szaggyalott sziklája Mória hegyének, de a hegy temploma a szent Szűz». (Prohászka.)

A Boldogságos Szűz Máriáról

Üdvözítők edesanyja,
Mária, föld szép csillaga,
malaszt áraszt, üdv Neked.

Isten háza, Ég kapuja,
nyugalmas rév, bűnös hova
bizalommal megtérhet.

Nagy Király előtt is méltó,
emberekhez kegyes és jó
segítő könyörgéssed.

Vaknak a fényt visszaadod,
sántáknak járást, s takarod
meztelen szegénységet.

Tövisek közt virág voltál,
virág virággal ujjongtál,
jámberságod felemelt.

Igétől Igét fogantál
és világra királyt hoztál,
szűz, kit férfi nem ölelt.

Királyi fiadhoz bujtál,
tápláltad, érte aggódtál,
anyaszív vert Benned is.

Ki Fiadnál vagy most Égben,
Királynő lettél ó régen,
áldanak érdemeid.

Királynőnk, bűnök adóját
Urunknál imáid rójják,
ne törhessen meg minket.

Megújultan, tisztán élünk,
országoljunk mennyben, kérünk,
kegyes áldásod hintsed. Amen.

Latinból: Lengyel Rezső.

Üdvözlégyszűzek Szűze

Üdvözlégyszűzek Szűze,
üdvözlégyszűzek tüze,
üdvözlégyszűz, hajnal-sugár.

Üdv, királyi Szűz, kezéd
embert Istenhez vezet,
s eltűnik a rút bűn-ár.

Liliom vagy, tisztaság,
vigasz, bűn bocsánatát
szíveknek te megnyered.

Vétkeinket ó lemosd,
sebek gyógyulását hozd,
malaszt tölti lelkedet.

Bűn-bilincstől, világtól,
ellentől, testi vágytól
ments meg Mária minket.

Te vagy oltalom nekünk,
büntetéstől óvd létünk;
üzd messze vétkeinket.

Betegeket látogatod,
holtakat feltámasztod,
hozz könnyre vigasztalást.

Igaz Benned lel kegyet,
bűnöst Te melengeted,
terítsd öröm asztalát.

Szűz! Hasonlól ki láthat
Hozzád? Síró világnak
örömet ad szépséged.

Kegyesen szemlélj minket,
Krisztussal éljünk: kincsed
hintsd, bírjunk dicsőséget. Amen.

Latinból: Lengyel Rezső.

Üdvözlégyszűz Ige szülője

Üdvözlégyszűz, hajnal sugára,
Üdvözlégyszűz, asszony, Te drága,
kebleden az Ég Királya,
Teremtőd pihengetell.

Üdvözlégyszűz, Ige szülője,
Üdvözlégyszűz, rózsaszép töje,
tikkadt világ éltetője;
a bűnöst melengeted.

Üdvözlégyszűz, Igének háza,
föld éke, tenger sugára,
vigyázz tétova szolgádra
ártó viharok között.

Földünket ékíti pompád,
Isten Fia simult Hozzád,
s nem halványult szűzi orcád,
gyermeked jól örködött.

Királynő, Királynak anyja,
vezérlő Jóság parancsa,
vezess égi pirkadatba,
itt ösvényünk bús, hamis.

Ó Mária, vétkeinket
söpörd el, Szent Fiad minket
meghallgasson; fénnel hintsed
utad, mely az égbe visz.

Latinból: Lengyel Rezső.

Bolváry Ilona:

Csodálatos történet

Márianosztra, 1786.

Fényárban úszó oltár, harsogó orgonaszó, ujjongó Magnificat, fehérreverendás, csillogó-szemű ifjú barát. Pár perce hangzott csak el a teljes szegénység, örök tisztaság, tökéletes engedmesség hármas fogadalma, mit egy lelkes Isten-szolgája, áldozatos lélek tett le az Úrnak, nyugodni nem tudó dolgozni akarással, lelkes nekifeszüléssel, a magasztos célért, a lelkekért a Magvető kíséretében, Szent Pál szellemében, — új pálos barát.

Nyugatról keletkező fojtó szél elfújja a gyertyákat; — nagy pecsétes írás a bécsi udvarból, komor, fekete betűkkel: a Pálos-rendet feloszlató szigorú parancs.

Mi lesz veled, 24 éves duzzadó energiáddal, fiatal fehér barát?

Buda, 1836.

Verőfényes, aranyragyogású tavaszi reggel, — harmatos üde május. A Gellért-hegytől délre eső lankák gyümölcssei virágpompában: sok-sok fehér-rózsaszín csokor sorakozik egymás mellé, édesízű nyári ajándékot ígérőn.

Feketetaláros, hófehérfejű öreg kapaszkodik fel szokásos sétaútvárára, a Dunára ásítózó kopár barlang felől a menyasszonyruhás kertek felé: az Uri-utca «fehér barátja.» Ez az ő remetevilága; a nyüzsgő Pesttől távol, a természet elmélkedésre hangoló birodalmában. Itt csodálja meg nap-nap után a Teremtő mindennapi, kicsiny, legtitkosabb csodáit. A járkálásban kifáradt 74 éves lábát azután egy-egy öregebb fa alatt pihenteti, elbóbiskol, visszagondol áldozatos élete kedves epizódjaira, álmodik kiszínezett 50 év előtti tervekről, meg nem valósult álmokról.

Amint így elmereng, egészen megváltozik körülötte a kép. Észak felől kicsiny pontok közelednek a levegőben, fecskék tartanak a barlang felé. Leszállnának, de nyugat felől nagy fekete sas szétrebbenti a csapatot. Nem ijeszti el azonban végképen, íme újra jönnek: szaporán szelik szárnyukkal a levegőt a cél, a Gellérthegy felé. De otthont most sem építhetnek: hirtelen fagy dermesztő hidegétől ismét menekülni kénytelenek. Harmadszor is jönnek, kis kitartó csoport, fáradságot nem kímélve. Leszállnak a barlangnál, majd újra elrepülnek s csőrükben szalmaszállal, sárral térnek vissza. Építik az otthont, a szürke fecskéfészket, a barlang folytatásában, a hegyhez tapasztva. Gyorsan folyik a munka s a környékbeli emberek felfigyelnek rájuk, megszeretik őket s segítik egy-egy gallyal. — De mi ez? — A barlangból fény árad, orgonaszó hallik, Alleluja zeng, sok-sok ember, virágdiszes oltár, fehér ruhás papok s az égből kegyelmi aranyeső hull.

— Visszajöttek a pálosok!

— Mit mondasz, Atyám?

Az öreg feketereverendás fehérbarát össze-rezzen. Hogyan, csak álom volt? Nem lehet. Reszkető kézzel simogatja meg az előtte kupo-rodó 10—12 éves kislány felé fordított arcát.

— Igen, visszajönnek a pálosok. Te még talán megéred. Csak azt nem tudom, mi lesz a csúnya barlanggal?

— Majd azt holnap álmodod meg, Atyám.

— Holnap... Igen, majd holnap...

Hún Sándor felv.

És a Gellérthegy virágos gyümölcsfái nem látták többé hűséges barátjukat. Elment, hogy megtudja: mi lesz a barlanggal, a fecskékkel, a fehér barátokkal. Visszajönnek-e igazán? Nem lesz-e túlnagy akadály az erőszakos sas s a közöny-fagyasztó, hideg szele.

Buda, 1892.

Hideg, kemény december. Kint nagy pelyhekben hull a csillogó, tiszta hó, fehérre festi az ablakrámákat, háztetőket. Lassan alkonyodik.

Bent a kis budai szobában még nem gyújtották meg a lámpát. Az ablaknál öszes, idősebb nő ül, előtte zsámolyon 9 éves kisfiú, állat tenyerébe támasztva figyeli a csillogó hópelyhek táncát. Majd megúnva az egyforma csendet, megszólal:

— Néni, mesélj valamit.

S a néni megsimogatja a fekete, buksi fejet,

belenéz a kérő szempárba, azután ki az utcára, át a házakon, a kimagasló, havas Gellérthegy felé — s egy régi-régi kép jut eszébe. Fehér-ruhás hegyoldal, csak nem a hótól, mint most, hanem száz és száz fakadó rügytől, virágos gyümölcsfától. Visszagondol egy tavaszra, életének 12 éves tavaszára, — mikor utóljára kért ő így mesét. És mesél halkán, letompított hangon, — nem meseországáról, tündérr királyról, csak egy egyszerű, hajlotthatú, őszhajú feketecsuhás aggastyánról, csodálatos ragyogású két szeméről, reszkető, áldó kezéről, «a fehér barát» utolsó meséjéről. . . .

A hóesés eláll. A fagyos decemberi égen egymásután bújnak ki a csillagok. A kisfiú felemeli kipirult arcát a Beláthatatlan felé — s a Végtelen egy titkot súg neki, üzenetet küld egy csillagfény sugaron . . .

Budapest, 1935.

Párás nyári reggel, a felkelő nap sugaraitól csillogó Duna, aranykoszorús budai hegyek. Villamoscsilingelés, autótülkölés; mindenki siet munkára, hivatalba, a hétköznap sokszor szürke robotjára. Át a lármas Pestről, át Budára. De most itt is megváltozott a kép. Hatalmas paloták száz és száz ablakszemmel gyönyörködnek magukban a síma Duna-tükörben. Az öreg Gellérthegyen villák, sétányok, játszóterek. S a csúnya barlang helyén? Csodálatos szépségű Isten-háza, «durdi barlang», sziklatemplom! Oltárok, szobrok, képek, mélyedésekben pislákoló mécsek. Legbelül a szenvedő, kitártkarú Krisztus vár. Csend, a lélek csendje, hogy hallható legyen az Istenszív dobogása s az ember-szív átvehesse ritmusát. Túlvilági atmoszféra, kegyelmi levegő, templom Magyarország Nagyaszonyának szentelve.

A barlangon túl érdekes, nemrég keletkezett épület a hegyhez tapasztva; a pestiek fecskéknek hívják.

Becsengetek.

Boltíves szoba, színes, festett ablakok, kolostori egyszerűség, középkori légkör.

Velem szemben ötvenes évekre induló, feketehajú fehérbarát. Végre itt; hosszú idő, gyermek-, ifjúkori lelkesedés, áldozatos lelkipásztori működés után a hivatás győzött az akadályok felett s mint érettkorú, de ifjúlelkű pap kérte felvételét idegen országban a Pálosrend újoncai közé. S most végre visszajött; visszajött több társával, — a sok év előtti csillaghozta ígéret valóra vált, úgy lett minden, ahogy az Uri-utca «fehér barátja» réges-régen, száz év előtt megálmodta s a Patrona Hungariae temploma az egyetlen magyarországi alapítású szerzet kezébe került.

Az ima meghallgattatott, a bizalom nem szégyenült meg; beteljesedett az Isten akarata. A lelkes csapat dolgozik fáradhatatlanul, önfeláldozón a lelkekért, a nagy aratásban s a fehér Mester áldóan emeli föl kezét, megszásszorozva munkájukat.

Oroszországi levelek (2)

Kedves Atyám!

Már régen írtam Neked, de azóta úgyszólván megállás nélkül hajtottuk a megrendült bolsi csapatokat, csak itt-ott volt hevesebb összetűzésünk velük. Most már a régi Oroszország földjét járjuk s a nyomornak, szennynek hihetetlen képe tárul nap-nap után egyre nagyobb mértékben a szemünk elé.

! Fájó szívvel láttuk még a lengyel földön a szebbnél-szebb istenházak felhasználását istállóknak, magtárnak stb. De ott legalább még teljes épségben, keresztrel a tornyaikon, állanak. Horodenkán például még nyugateurópai szemnek is meglepő szép volt a templom homlokfalára (kívül) festett freskó. De itt orosz földön elkeseredve és elszorult szívvel látjuk romokban a templomokat, ráházolva nagy vörös május 1. Másutt a «praktikus bolsik» mozit, propagnadaszínházat, raktárakat alakítottak belőlük, gondosan eltávolítva róluk a keresztet és bemázolva a szentképeket, sőt sok helyen föléje Stalin dicső uralomrajutását festették meg. De így csonka tornyokkal talán még kiáltóbban emlékeztetik az Istentől elfordult embert a Felülvalóra. Ezenkívül a legtöbb faluban nincs is más valamirevaló épület, csak az iskola, az állatorvosi rendelő, meg a vörösre mázolt szovjet-ház. A kis rozzant házikók eldugott zugában azonban egyszerű eszközökkel agyondíszítve, nagy becsben tartva, mindenütt megtalálunk a féltve őrzött, házioltárszerű régi ikonokat.

Még a nagy menet alatt elért minket a tábori lelkész kocsija, egy fél órára megállt a rohanás és a zászlóalj legénységét a két lelkész édes-meleg otthoni szavakkal az Isten megbocsájtásában és oltalmában részesítette. A mi lelkészünk sok segítő érmeckét is osztott szét, amit később az orosz asszonyok elkönyörögtek a legtöbbünktől és könnyek közt csókolgatták, minden jóval ellátva az áldozatos extulajdonost (a minden jón itt tejet, tojást stb., kell érteni). Itt, Ukrajnában nagyon vallásos most is a nép — kivéve a fiatalságot —, pedig még a saját gyermekeiket is ráuszították az iskolában, hogy az ikonokat elégecsék és a bibliázó szüleiket feljelsék, de úgy látszik, ez nem sikerült túlságosan.

Indul a posta s így bármennyire szeretnék még sokat írni Neked, testvéri öleléssel zárom soraimat,
Gézád.

Gy. Fülöp Margit:

Krisztus nem halt meg!

A fehér barát Van Dyck képe előtt ülök. Fehér leplen, halva Krisztus. Isten Fia már halott; a nagy Halottat a Fájdalmas Szűz és angyalok siratják. Az egész kép mintha a halál diadalát jelentené, olyan szomorú, — hisz még az angyalok is sírnak.

És most eszembe jutott egy másik *Piéta* . . .

1939 hamvazószerdája van; a pápai koronázás ünnepei elmúltak, a kíváncsi idegenek már elhagyták az Örök Várost.

Tavaszi napsugárban boldogan ünnepel egész Róma. A templomok misztikus csendjét már nem veri fel a műemlékeket keresők zajos

csoportja. A San Pietróba sem azok jönnek, kik az új pápa-sírt akarják látni, imádkozni jönnek ide újra az Istent kereső emberek.

Én is ide menekültem, mert reggel óta lelkemben cseng a homlokomra szentelt hamuból keresztet rajzoló pap szava: «Emlékezz, ember, hogy porból vagy és porrá leszel».

Rohanok fel a lépcsőn, már nem hallom a Piazza felől a szökőkút csobogását, szívem dobogását hallom, szinte ütemesen mondja: Porrá leszel...

Kis csokor virágot hoztam magammal, de a nap hevétől és kezem ideges szorításától elhervadtak az ibolyák. Szegény lankadt virágok, így kinek adjam, hová tegyem?...

Szent Péter-templomban csend, ünnepi csend várt... Jobbra egy nagy kereszt, a rács előtt fatérdeplő, ide roskadok és a körbe ejtem hervadt virágaimat. Feltekintek: a Piéta előtt vagyok.

A nagy, színes üvegablakon át Isten mosolya, a nap süt be, sugarai megvilágítják és fénylővé teszik a Mária feje felett lévő nagy keresztet... A Fájdalmas Anya széttárt ölében ott pihen az isteni Gyermekek, a Szent Halott.

Nézem a szent testet: az elnyúlt corpus nem halotti, Krisztus testén a halál nem vett erőt, a tagok nem élettelenek. A szeretetteljes, áldást osztó kéz még most sem pihen, még most sem tétlen. Jézus balkeze oly édesen nyugszik, mintha egy szőke kis gyermekfejen pihenne, mintha még most is egy kisgyermeket áldana. Jobbja: a sokszor figyelmeztetésre emelt drága jobb, szinte él; egy perc és felemelkedik, hogy intsen és figyelmeztessen minket: «Fiacskáim, szeressétek egymást».

Nézem, nézem Krisztust. A halál nem vett rajta erőt, a szent halotti test nem mutatja az átélt szenvedések nyomait: a halált. És mindent legyőző fenséges nyugalom van a fehér márvány *corpuson*. A kinyujtott comb izmai erőtlenség; de a balláb mintha már lépésre készen állana; a lábfej kecses hajlásával Michelangelo mintha azt akarta volna mondani: «Krisztus nem halt meg — Krisztus feltámad». A jobblábon kicsit hajlítottak az ujjak, szinte támaszkodva pihen rajta a test; egy perc... mindjárt megmozdul és máris áll: feltámad Jézus! Megváltónk hátrahanyatló feje a Fájdalmas Szűz jobbán pihen. Milyen édes az álom a jó Anya karjaiban! Az alvó Szent Gyermekek arca felfelé, a mennyei Atya országa felé tekint. — Jézus egész alakja olyan könnyedén pihen a Szűz Anya ölében, mintha a nagy Mester azt akarta volna kifejezni, hogy az isteni Gyermekek még holtteste súlyával sem akar fájdalmat okozni, vagy terhet jelenteni a sokat szenvedett Anyának.

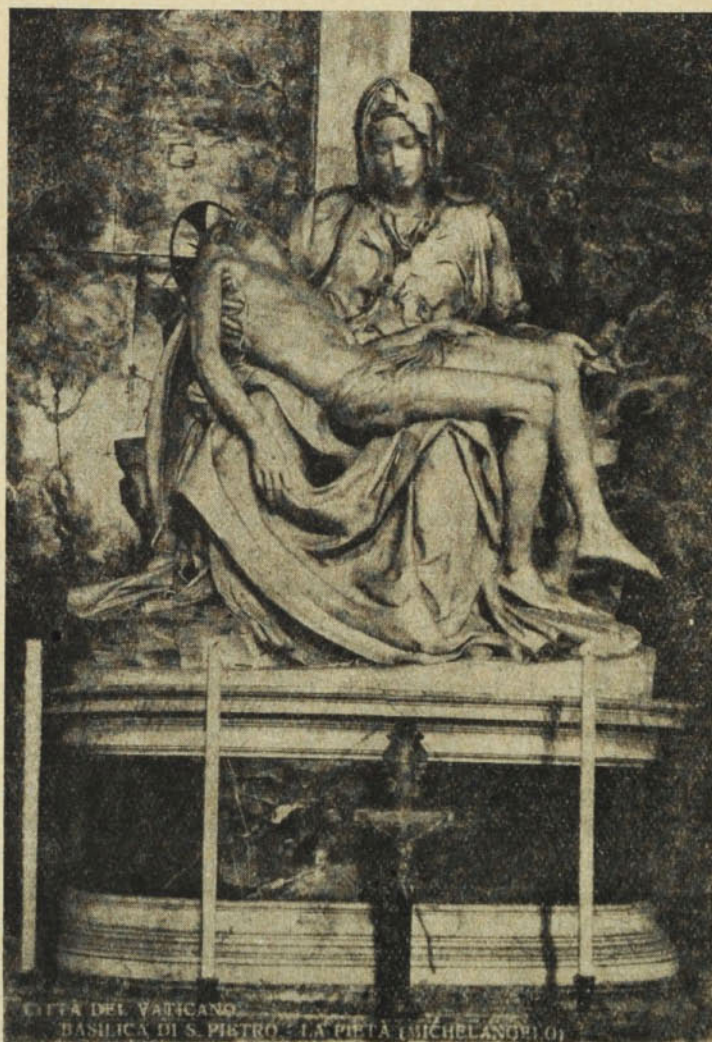
Nézem a Fájdalmak Asszonyát... Feje előrehajlik: megadással, szánalommal nézi isteni Fiát. De alakja nem tört meg, nem roskadt össze a fájdalom súlya alatt, mintha azt akarná mondani: «Fájdalmam véghetetlen nagy, de vigasztal a feltámadás tudata». — A Szenvedő

Anya jobbával szinte öleli halott Fiát, de ebben az ölelésben nincs kétségbeesett szorítás, mintha az ébredésben biztos Anya álomba ringatná egyszülött Fiát... Mária balkarját a szunnyadó Gyermekek felett bizonytalanul emeli: átölelje-e, jobban magához szorítsa-e, vagy betakarja? Mutatóujjával mintha intene: «Csitt, felébred a szent Szunnyadó»...

Egy márványpad szélére ült le fájdalmas terhével, édes kincsével a fiától búcsúzó, gyászoló Anya. Ruhájának ölébe összeszedett redőivel puhábbá és melegebbé akarja tenni Fia nyughelyét. A ruha hátraomló, rendezett redői Mária fenséges nyugalmáról beszélnek. Pedig kínzó, nehéz percek ezek, egy Anya búcsúzik egyetlen gyermekétől. A Fájdalmas Szűz egész lényét átjáró fenséges nyugalma a feltámadás biztos hitéről és tudatáról beszél...

Nézem bezárt ajkaidat sokáig, Bánat Asszonya, talán megvigasztalsz, talán hozzám is beszélsz... Nem, nem kell megszólalnod, örködj Szent Fiad álma felett. Fejed fölött ott fénylik, ott beszél már nekem életünk egyetlen reménye, vigasza: a szent kereszt. — A kereszt, melyet ma homlokomra rajzolt a pap, az elmúlásról beszélt; a Piéta Keresztje már a Feltámadásról beszél.

Erről dalolnak most nekem a San Pietro kupolájában aranykeresztrel játszadozó angyalok is.

Michelangelo: Piéta.

Körülnézek. Mellettem a hideg kövön ott hevernek hervadt virágaim. Ők is felfrissültek, újra élnek. A lankadt mimózák, hervadt ibolyák is az újraébredésről, a Feltámadásról beszélnek.

A Szent Anna-templom harangja Ave Mariára csendült, az alkonyati szél szent fátyolként vitte a harang szavát a Tiberis felé. Az Örök Város pihenni készült, a város felett a hamvazószerda tavaszi estjében már ott szállt az örök vigasz: *Feltámadunk!*

Rovatvezető: Dr. Nadas Zoltán.

Portugáliában minden jel arra mutat, hogy a fatimai búcsújárárhelyből egy második Lourdes lesz. A Szent Szűz még az első világháború alatt megjelent három ártatlan gyermeknek és rajtuk keresztül figyelmeztette a vesztébe rohanó emberiséget, hogy egyedül az ő szeplőtelen szive mentheti meg a végpusztulástól. A fatimai Szent Szűz az ő szívének tiszteletén kívül mint az üdvösség eszközeit, a rózsafüzért és a vezeklést jelölte meg.

Franciaország egy kicsiny falujában halt meg 1929 július 10-én az egykor híres színésznő: Lavalliere. Ez a kiváló operetténekesnő, a párisi nép kedvence egy alkalommal egy egészen egyszerű falusi pappal keveredett társalgásba. A színésznő mosolyogva jelentette ki, hogy ő bizony nem hisz az ördögben. A pap vitatkozás helyett átnyújtotta neki Lacordaire «Bűnbánó Magdolna élete» című könyvét. A kíváncsi nő először csak átlapozta, majd kiolvasta a könyvet, végül pedig otthagya a színházat, a csillogó pompát és a bűnt. Hatalmas vagyonát szétosztotta a szegények között, 16 évet töltve teljes visszavonultságban, vezeklésben és jótekonyságban.

A *svájci Schildwache* március 6-i számában Mäder Róbert prelátus az emberiséget meghódítani akaró alvilág hatalmát ügyesen szemlélteti egy «fekete kabinet» keretében. Ennek az alvilági kormányzatnak a miniszterelnöke a hét főbűn közül az első: a kevelység. Pénzügyminiszter: a fősvénység. Belügyminiszter: a bujaság ördöge. Külügyminiszter: az irigység. Gazdasági miniszter: a torkosság. Hadügyminiszter: a harag, míg az ötödik hadosztály minisztere: a jóra való restség. — Megjegyzi Mäder prelátus, hogy a Sátán országában kiválóan értenek a lélektanhoz, de a népek lélektanához is, hogy melyik ponton lehet az embereket egyesével és tömegeivel legbiztosabban a pusztulásba vinni.

Délamerikából, Buenos Airesből jelentették meg az év elején Justo Ágoston tábornok, volt

köztársasági elnök halálát. Hitvalló államférfiú volt, aki nemcsak magánéletében, de a közügyekben és társadalmi munkában is vezető szerepet tulajdonított a vallásnak. 1934-ben a XXXII. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson Pacelli legátus előtt az egész hadsereg számára ima- és hitvallási napot rendelt. XI. Pius a Krisztus-renddel tüntette ki. Amikor 1939-ben megvált az államvezetéstől, mint magánember Európába utazott, ahol első dolga volt XII. Pius tódolattal felkeresni.

Még az előbbi világháború alatt történt Portugáliában. A meggyilkolt király vére még alig száradt fel az utcákon, utódját nemrég kergettek el a trónról, a szabadkőművesek győzelmi öröme határtalan volt! Egyre-másra gyártották népboldogító törvényeiket: a szerzetesrendeket feloszlatták, a Szentszékekkel szakítottak, az egyházi javakat elkobozták; megtiltották a papi ruha viselését, körmenetek tartását és a hitoktatást az iskolákban. A többszázéves, világhírű coimbriai teológiát bezárták, püspököket száműztek, papokat ítétek halálra... A pártviszályoktól és fel-felcsapó forradalmi megmozdulásoktól kimerült országnak nemcsak erkölcsi és vallási, de gazdasági színvonala is minden téren mélyen aláhanyatlott.

Ezekben az években történt, tehát a világháború távoli villámfényeinek sötét és súlyos fellegei alatt. Három kicsi pástorgyermek őrizte szüleinek nyáját a Conca d'Iria kopár és barátságtalan hegyvidékén: a legidősebb köztük, a Lucia di Gesu, 11 éves volt, már első áldozáshoz is járult, unokaöccse, a 9 éves Francesco Marto s ennek húgocskája, a 7 éves Jacintka Marto. Irni-olvasni egyikük sem tudott, csak szépen imádkozni, ahogyan az élettől megtörődött s mindenben megnyugvó szüleiktől tanulták. Forró nyári nap volt s a felhőtlen, tiszta égbolton valami különös fényességet láttak közeledni. Először csak azt gondolták, szép fényes felhő, de olyan fehér volt, olyan izzóan, olyan tündöklően fehér s olyan közel szállt hozzájuk, hogy megijedtek. Erre a fényesség eltűnt. De később vissza-visszatért s bátorította őket: «Ne féljete, én a béke angyala vagyok». Csakugyan egy ragyogó angyal alakját pillantották meg a felhőben. Olyan szép volt, olyan kedves irántuk, hogy a gyerekek elfelejtettek félni és csak csodálták az égi jelenést. Az angyal imádkozni tanította a gyermekeket. Arcra borult s felszólította őket, imádkozzák vele: «Én Istenem, hiszek Tebenned, remélek Tebenned és szeretlek Téged. Bocsánatot kérek Tőled azok részére, akik nem hisznek Benned,

nem remélnék Benned és nem szeretnek Téged». Ezt az imát nem volt nehéz megjegyezniök a kicsiknek. Ám az angyal többre is tanította őket. Amikor másodszor megjelent nekik, buzdította őket, hogy engeszteljék az Istent a sok-sok bűnért, hozzanak áldozatot, Jézus és Mária Szíve irgalmas hozzájuk. A gyerekek nem értették. A legidősebb és a legbátrabb, a kis Lucia, meg is kérdezte: «Igen, de miképpen hozzunk áldozatot?» Az angyal felvilágosította: «Mindenféleképpen, ahogy csak tudtok, ajánljatok fel áldozatokat elégtételül a bűnösök megbántásaiért és könyörögjétek a bűnösök megtéréséért. Esdjétek le hazátokra a békét. Én annak őrangyala, Portugália védőangyala vagyok. Legfőképpen viseljétek el azokat a szenvedéseket, melyeket az Úr küld!» A gyermekek még alig tudták ésszel fölérni e szavak mélységes értelmét. Amikor harmadszor is megjelent az angyal és megáldoztatta őket, újból az engesztelésre szólította fel azért az isteni Szentségért: «Melyet a hálátlan emberek oly irtózatossan megbántanak. Tegyétek jóvá vétkeiket és vigasztaljátok meg a ti Isteneteket». Ez 1915-ben, vagy 1916-ban történt, a gyerekek később alig tudtak pontosan beszámolni e csodálatos dolgokról, nehezen emlékeztek vissza, hisz oly picinyek voltak még. Ám ami 1917 május 13-án és utána öt hónapon keresztül történt, azt nemcsak ők jegyezték meg, az felejthetetlen lesz Portugália és az Egyház történetében.

Dél volt s mintha vihar lett volna keletkezében. A gyerekek sietve hazafelé igyekeztek teregni a kis nyáját. Erősen villámlott s oly közelről vakított a fény, hogy egy csenevész tölgyfa alá kellett húzódnia. Már csak alig pár lépésnyire álltak a fától, amikor ritka lombjai között egy csodálatos szépségű, hófehér ruhájú Hölgy sugárzó alakját vették észre. A gyerekek egy pillanatra szinte megijedtek, de a Hölgy oly szelíden nézett rájuk, oly kedvesen mosolygott feléjük, hogy minden ijedelmük elszállt. «Ne féljétek — csilingelte egy kifejezhetetlenül édes és finom női hang —, semmi bajt sem akarok nektek okozni». — Ismét Lucia bizonyult a legbátrabbnak, megkérdezte, honnan jött? — «Az én országom a mennyország» — hangzott a válasz s a gyermekek a legkevésbé sem kételkedtek benne. — «Mit kívánsz tőlem?» — kérdezte ismét Lucia elfogulatlanul. — «Azért jöttem — szólt a Hölgy szelíden és kedvesen —, hogy megkérjelek titeket: jöjjetek ide ugyanebben az órában minden hónap 13-án, hatszor egymásután, egészen októberig; akkor majd megmondom, mit akarok». — Lucia még bátrabb lett: «Te az égből jöttél, én is oda jutok?» — A Hölgy «igen»-t mondott. «Jácintka is?» — «Ő is». — «Francesco is?» — Az égi jelenés hosszan, nagy szeretettel nézett a kisfiúra és gyöngédenmondotta: «Ő is, de előbb még sok rózsafüzért kell imádkoznia». Aztán így folytatta: «Akarjátok-e felajánlani az Úrnak készségesen az önkéntes áldozatokat és mindazokat a szenvedéseket, melyeket Ő küld nektek: engesztelésül

a sok bűnért, amivel isteni fölségét megbántják és hogy elégtételt adjatok azért a sok megbántásért, melyekkel Mária Szeplőtelen Szívét illetik?» — Lucia mindent megértett s mind-egyikük nevében igennel felelt. A Hölgy ekkor figyelmeztette őket, hogy sokat kell majd szenvedniök és széttárva finom kezeit, olyan vakító fényességet árasztott rájuk, hogy térdre-hulltak...

A csodálatos látomás után a kicsik erősen fogadkoztak, hogy nem szólnak róla senkinek

Fatimai Nagyasszony könyörögj érettünk!

sem, de hiába hallgatott nyelvük, arcukról, egész viselkedésükből olyan mély öröm és boldogság sugárzott le, hogy feltűnt hozzátartozóiknak s elkezdtek faggatni a legkisebbet, a Jácintkát, minek örül annyira, mi történt. Az apróság hamarosan kikottyantotta a nagy titkot; nem hitték el persze. Szaladtak át Lucáékhoz, az sem tagadhatott soká, mindent bevallott. Lucia édesanyja összeszidta nagylányát: «Eddig sohasem hazudtál, most kezded?» — A faluban futótűzként terjedt el a dolog. A kíváncsiak egész csapata kísérté el a következő hónap 13-án a gyerekeket a tölgyfához, ahol ők most még szebbnek, még edesebbnek látták a Madonnát, mint legutóbb. Most fájdalmas, mély titkokat közölt velük: a két kicsi hama-

rosan meg fog halni, Lucia apáca lesz s a Szent Szűz Szeplőtelen Szívének tiszteletét kell terjesztenie. A kislány látta is ezt a Szent Szívet: töviskoszorú fonta körül, az emberi gonoszság szörnyű szimboluma! Mint legutóbb, most is meghatóan kérte a Hölgy, hogy — szokásuk szerint — mindennap imádkozzák a rózsafüzért: engesztelésül és buzgón... Lucia édesanyja kétségbeesetten vitte lányát a préposthoz, hogy gyóntassa meg és térítse észre a szerencsétlent. Az öreg pap hitetlenkedve hallgatta a kislány «hazudozásait», ám őszinteségéhez kétség nem férhetett s így csak az ördög művének tulajdoníthatta az egészet. A kis Lucia is egészen megtörve elhatározta, hogy többé nem megy ki a tölgyfához, nehogy a gonoszlélek kelepccéjébe essen...

Elérkezett július 13. A kis Jácintka és Francesco átmentek Luciához s elkezdtek neki rimánkodni, hogy menjen velük, mert nélküle még szóba sem áll majd a Szűzanya. A kislány a hosszas könyörgésre engedett végül s kivonultak a hegyre. Most a Szent Szűz még megrendítőbb titkokat közölt velük: istentelen propaganda árasztja el a világot..., a Szentatya is sokat fog szenvedni, különféle nemzetek megsemmisülnek, az akkori háború véget ér, de ha nem szűnnek meg bántani az Istent, újabb és szörnyűbb háború és szenvedés szakad az emberiségre... Éhínség lesz, és egyházüldözés és vértanuság... Azért jött, hogy sürgesse a világ felajánlását az ő Szeplőtelen Szívének, melynek tiszteletére minden hó első szombatján engesztelő áldozások végzését várja! «Végül is az én Szeplőtelen Szívem fog győzni..., Oroszország megtér és béke lesz!» — Az a négyezer ember, kik a gyermekek körül szorongtak, egy fényes felhőt láttak odaszállani és azt, hogy a kicsik bensőségesen elbeszélgetnek egy láthatatlan valakivel... Most már a sajtó is foglalkozott a «csodával», természetesen irtózatossal, felháborúval és botránkozással, mi minden lehetséges a XX. században! Fatima községi elöljárója, tizenhárompróbás egyházüldöző szabadkőműves, dühödten elhatározta, hogy véget vet ennek az ostoba komédiának. Magához csalogatta a gyermekeket a község házára és bebörtönözte, aztán a legotrombább brutalitással vallasni kezdte őket, árulják el, micsoda titkokat sugott még nekik a Szűzanya s a halálra rémült apróságok egészen érthetetlen szilárdsággal és állhatatossággal ellenálltak minden terrornak, hallgattak. Akkor megfenyegette őket, hogy nem engedi haza, soha nem látják többé szüleiket. A gyerekek igen elszomorodtak, de aztán megindító gyöngédséggel vigasztalni kezdték egymást: «Ne sirjunk, ezt is ajánljuk fel engesztelésül a bűnösökért az édes Jézus iránti szeretetből!» — A kicsiket csakugyan az elvetemült rabok közé zárták, ám ezek a kérgeslelkű emberek is megsajnálták őket és jóindulatúlag biztatták, csak vallják meg a bácsinak a titkot, szabadok lesznek... Ám a kis hősök kitartottak: «Nem lehet, inkább meghalunk s ha megölnek,

előbb jutunk a mennyországba!» Ez a megrendítő állhatatosság még jobban felbőszítette a vadállati lelkű községi elöljárót: ördögi kegyetlenséggel nagy üstöt hozatott a börtönudvarra, forró olajat öntetett bele s egyenként hívatta a gyermekeket. Vérbenforgó szemmel követelte, hogy vagy megmondják a titkot, vagy elevenen megfőzi őket a sercegő olajban, mint előbb testvérüket. A kicsik halálsápadtan és szinte önkívületben megtagadták parancsát. Ez emberfölötti hősiességet látva, megszegyénülten bocsátotta szabadon a kis ártatlanokat.

Közben elmúlt augusztus 13. A gyermekek nem tudták teljesíteni a Szentszűz óhaját. Szomorkodva őrizték hát a hegyen nyájukat, amikor augusztus 19-én hirtelen s váratlan újból megjelent a Szűzanya s bátorította őket. A kicsik oly boldogok voltak, hogy elfelejtették az elszenvedett szörnyűségeket. Azt az ágat, melyet a Madonna lába érintett, letörték a tölgyfáról s hazavitték. Az ágacskából csodálatos illat áradt s betöltötte a kis szobát. Ez az illat-e, vagy nagy állhatatosságuk, végre megtörte szüleiknek «hitelenségét» már nem akadályozták gyermekeiket a Hölgy parancsának teljesítésében. Az ötödik jelenést szeptember 13-án húszezer ember nézte végig, most a felhőt izzó gömbnek látták, amint a gyermekekhez szállott. Az utolsó jelenés napja 13-ika volt, esős, ködös nap. A kicsik alig tudtak a tölgyfa közelébe férkőzni, annyi ember tolongott már ott: vagy hatvan-hetvenezernyi! A Hölgy most — Lucia kérésére — megmondta nevét: «Én vagyok a Rózsafüzér Királynője!» — Kívánta, hogy e helyre, ahol megjelent, templomot építsenek, imádkozzák továbbra is naponta a rózsafüzért engesztelésül, megígérte, hogy a háború véget fog érni és egyeseket a gyermekek közbenjárására meg fog gyógyítani...

*

Ime, ez történt 1917-ben. Azóta Fatima híre, gyógyító ereje, «csodái» Lourdeséival vetekszenek. Vajjon véletlen-e, hogy a pártviszályoktól halálosan elgyöngült, szabadkőművesektől s egyéb lelkiismeretlen szélhámosoktól feldúlt Portugália ma a béke és a paradicsom szigete? Hogy egy katolikus és igazán, elismerten nagyvonalú, zseniális államférfia: Salazar a pápai enciklikák alapján szervezte meg Portugália államberendezését s hozta tökéletesen rendbe túlzilált anyagi és közgazdasági viszonyait! Nem elég nagy «csoda» ez? Vagy nem valósultak meg a Szűzanya többi kijelentései, még pedig félelmesen? Hogy az akkori háború után egy még borzasztóbb világháború szakad az emberiségre, éhínséggel, egyházüldözéssel, vértanusággal, istentelen propagandával...? «Mert az emberek nem szűnnek meg bántani a jó Istent!» De nem kimondhatatlanul vigasztaló és álomszerűen csodálatos az az ígérete, hogy ha az ő Szeplőtelen Szívének ajánlják fel a világot és minden első szombatot engesztelésére szentelnek: Oroszország megtér és

ismét béke lesz? Testvérek! Felelősek vagyunk Oroszország megtéréséért és a világbékéért! Az első szombatot épúgy meg kell tartanunk, mint az első pénteket! Nemcsak egy pár jámbor hívőnek, minden valamirevaló kereszténynek! Engesztelni, engesztelni, engesztelni! Szenvedni, elfogadni az Úr küldötte keresztet, minél súlyosabb, annál biztosabb Isten irgalma, és áldozatot hozni mindenféleképpen, mint az angyal tanította a kicsiket! És áldozni minden első szombaton! És hinni az Isten-tagadók helyett is! És remélni a kétségbeesettek helyett is! És szeretni a gyűlölködők helyett is! És elmondani minél gyakrabban azt a gyönyörű imát, amellyel a Szentatya Fatima 25 éves jubileumán ünnepélyesen ajánlotta az egész világot a Szent Szűz Széplőtelen Szívének:

«Ó, Szentséges Rózsafüzér Királynője, Keresztények Segítségé, Emberiség Menedéke, Isten Harcainak Győztese! Könyörögve borulunk trónusod elé, bizonyosak vagyunk abban, hogy ki fogod esdeni az irgalmat, a kegyelmet és a kellő segítséget a jelenlegi szerencsétlenségben, de nem a mi érdmeink alapján — ezeket föl sem tételezzük —, hanem egyesegyedül a Te anyai Szívednek mérhetetlen jóságánál fogva.

Mi Isteni Fiadnak, Jézus Krisztusnak Helytartójával, XII. Pius Pápával, Neked, a Te Széplőtelen Szívednek ajánljuk, átadjuk, szenteljük az emberi történelemnek ebben a megrendítő órájában nemcsak az Egyházat, mint a Te Jézusod Titokzatos Testét, Mely oly sok részében szenved és vérzik és oly sok módon van meggyötörve, hanem a vad viszályok által megkínzott világot is, mely saját igazságtalanságának és gonoszságának áldozataként ismét a gyűlölet lángjaiban ég.

Indítson meg a sok anyagi és erkölcsi pusztulás, a sok fájdalom, apák, anyák, jegyesek, testvérek és ártatlan gyermekek szorongattatása, indítsanak meg a derékbatört fiatal életek, a rettentő vérontásban szétmarcangolt testek, a vergődő és halálfélelmet szenvedő lelkek, melyek az örök elkárhozás veszélyében vannak.

Ó Irgalom Anyja! Esdekeld ki Istentől a békét és mindenekelőtt azokat a kegyelmeket, melyek egy pillanat alatt megtéríthetik az emberi szíveket, azokat a kegyelmeket, melyek előkészítik, megszerzik és megbiztosítják a békét. Béke Királynője! Könyörögj érettünk és add meg a harcban álló világnak a békét, ami után a népek vágyódnak, a békét az igazságban, az igazságosságban és a szeretetben. Add meg a világnak a fegyverek békéjét és a lelkek békéjét, hogy a rend nyugalomban terjedjen Isten Országá.

Terítsd védőpalástodat a hitetlenek fölé és azokra, kik még a halál árnyékában ülnek, add, hogy az ő számukra is felkeljen az Igazság Napja s velünk együtt énekelhessék a világ egyedüli Megváltója előtt: «Dicsőség a ma-

gasságban Istennek és békesség a földön a jóindulatú embereknek!»

Add meg a békét azoknak a népeknek is, melyeket tévelygés vagy egyenetlenkedés szakított el tőlünk és legfőképp azoknak, kik különösen tisztelnek Téged s a házukból nem hiányzik a Te szentképed, bár ma még titokban őrzik azt, várva az idők jobbrafordulását; vezérelj vissza őket Krisztus egyetlen aklába, az egyetlen, igazi Pásztor őrizete alá!

Szerezd meg a békét és a teljes szabadságot Isten Szent Egyháza számára, tartóztasd fel az új pogányság egyre terjedő áradatát. Éleszd a hívekben a tisztaság szeretetét, a keresztény élet gyakorlását, az apostoli buzgóságot, hogy az a nép, mely Istent szolgálja, érdemben és számban gyarapodjék.

Amint egykor a Te Jézusod Szívének ajánlották fel az Egyházat és az egész emberiséget (Litt. Enc. Ann. Sacr.: Acta Leonis XIII.), hogy Abba helyezve minden reményüket, legyenek Az számukra a győzelem és az üdvösség jele és záloga: ugyanígy mától kezdve Neked és a Te Széplőtelen Szívednek is legyenek ők szentelve ó Anyánk, Világ Királynője! A Te szereteted és oltalmad siettesse Isten Országának győzelmét s az egymással és Istennel megbékült népek boldognak hirdessenek Téged! Vele együtt énekeljék a föld egyik sarkától a másikig a dicsőség, a szeretet, a hála örök Magnificatját Jézus Szívének, Melyben egyedül található meg az Igazságot, az Életet és a Békét! Amen». (Háromévi búcsú. Teljes búcsú a szokásos feltételek mellett, ha egy hónapon át naponta elimádkozzuk. 1942 nov. 17.)

*

P. balázsfalvi Orosz Ferenc pálos perjel egyik 1754-ben megjelent szép könyvében (Egyedülvalóságának ékessége...) külön fejezetet szentel a Pálosrend nagy Mária-tiszteletének: «Nem titok nélkül nyere magának a pusztában Szent Pál Pátriárka a pálma-fáruledelt és ruházatot, úgy, hogy éppen 113 esztendeig húzta-légyen életét. A pálma-fa példázó jele az Isten-Szülő Szűznek: «Mint a pálma-fa felmagasztaltattam Kádesben» (Eccli. 24, 18.). Valamint tehát Szent Pál a pálma-fáruledelt és ruházatot vett, úgy az őtöle fondáltatott szerzet is, hogy a titkos értelmű pálma-fátul, a Szűz Máriátul, testi táplálására való szükséges dolgokat vészen, nyilván vagyion... Valamennyi fundátzióval bír ez a szent szerzet, valamennyi jószág hagyattatik testamentumokban néki, valamennyi jókat vett és vészen, mellyek többire néki az Isten-Szülő Szűzre való nézve ajánltatnak, mind azok nem egyebek, hanem a Máriai harmatnak tsöppei... Kegyes Anyának, jó-tévő Pátrónának, gond-viselő és oltalmazó Asszonynak mutatta magát ezen Első Remete Szent Pál Szerzetéhez lenni... Sarestai Asszonynak lehet őtet nevezni, melly akár-melly Illyésnek, akár-melly szerzetesnek vatsoráló házat, ágyot, asz-

talt, széket, gyertya-tartót, az az, minden-némű szükséges dolgokat és alkalmatosságokat készít, úgy hogy ezen szent Szerzet bátran meg-vallya s hirdesse, hogy mind valamie va-gyon, a Szűz Mária kegyes jóvoltának köszöni és tulajdonította : valamit bír, t. i. vagy veté-seket a mezőkön, vagy halakot a tókbán, vagy szőlőket a hegyeken, vagy egyházi ékességhez való dolgokat a templomokban, vagy külömb-külob helyeken való klastromokban a bő-kező fondátoroktól, mind a Szűz Mária kezei által vette. Vizsgáltsanak és nézettessenek meg a klastromokrul, falukrul, szabad s nemes jószágokrul, széles mezei örökségekrul-való fon-dátzionális levelek és ki fog onnét nyilván tetszeni, hogy ennek a Szent Szerzetnek, va-lami ajánlott jószágot és örökséget bírt valaha, avagy most is tellyes jussal bír, mind a Szűz Máriának kellessék köszönnie ; meg-láthatni azon levelekben, hogy semmi bennegyakrab-ban nem említettik, mint ez : A Boldogságos Szűz Máriához-való bizodal munkbul és ájtatos-ságunkbul, mellyel viseltetünk hozzája, ad-gyuk, ajánlyuk, ajándékozzuk etc. Mellyek nyilván jelentik, hogy semmit nem akart-légyen az Isten ennek a Szerzetnek adni, avagy adattatni, ami a Szűz Mária kezei által nem ment-vólna által.

Melly szorgalmatos gondot viselleyen pedig ez a menyei Dajka az ő fiaira, beszéli a Szer-zet Krónikája az ő kiváltképpen-való jó-téte-ményét, mellyet amaz ő tisztességére fondál-tatott Nostre nevű klastromban lévő szerzete-sekkel, Tisztelendő P. Pius Ferentz idejében, ki akkoriban ottan Prior lévén, közönségessen Kegyesnek nevezteték, 1433-dik esztendő táján tette-va. Azon üdőben, midőn a körül-belől lévő tartománynak majd minden részei nagy szükségét és drágaságot szenvedtenek s minden élésbül ki-fogytanak-vólna, az előbb említett klastromnak kultsárja bizonyos szombat napon arrul gondolkodik-va magában, mit adna, avagy rendelne más nap ebédre : végtére a meg-nevezett P. Ferentzhez, úgy-mint Prior-hoz, méne, kérdezvén tőle, mi tévő lenne? ki így felele néki : Ne búsuly holnapi naprul, a mi kegyes Pátrónánk, a Boldogságos Szűz Mária gondot fog reánk viselni. Azután a prior, holott a kultsár el-ment-vólna tőle, ájtatosan imádkozék s egybe-gyűjtven szerzeteseit, meg-hagyá nekik, hogy más nap hajnalban a Bol-dogságos Szűz Máriáról énekes misét tartaná-nak ; kik midőn a rendelt szent misét, úgy-mint engedelmesség fiai, alázatossan és ájta-tossan éneklének, tsodálatos dolog ! ime hir-telen zörgés hallatik s a klastrom kapuja előtt egy felette nagy szarvas jelenik-meg, kit midőn a kultsár a templombul, ahol ájtatosan imád-kozik-va, sajditott-vólna, ki-menvén, először ugyan meg-rettene tőle, de látván osztán sze-lidségét, hozzá-járult s leoldván magáról az övét, nyakára köté s a konyhára meg-ölésre akképpen bé-vezeté. Annak-utánna nagy hálá-adással ették az Isten ajándékát, ditsérvén és

áldván az Irgalmasságnak Annyát, a Boldog-ságos Szűz Máriát, ki mindnyájokat, akik néki szolgálnak, ezer módon táplállyá és meg-elégíti».

Hatalmas tanulmányt kívánna annak fel-tárása, mit irtak, hány könyvet, micsoda him-nuszokat a pálosok Szűz Máriáról, most még a művek felsorolására sem volna helyünk, csak utalunk arra, hogy a középkor gazdag himnusz-termésében nem jelentéktelen szerepet játszo-tak a magyar pálosok, amiről «A fehér barát» himnusz-rovata mindig meggyőzhet minket. És ki győzné felsorolni Mária-templomaikat, könnyező és csodatévő kegyképeiket s az álta-luk történt rendkívüli ima-meghallgatások köteteket kitöltő bejegyzéseit? Sasvár, Mária-völgy, Máriacsalád, Márianosztra valamikor vonzottak olyan tömegeket magukhoz, mint mostan leginkább látogatott kegyhelyeink ! Milyen megható s milyen szimbolikus, hogy Máriát szinte lefoglalták maguknak és csak így hívták, a «mi» Máriánk : Maria-Nostra ! S hogy milyen hűséges lovagi szolgálattal szol-gálták s védték a «mi» Asszonyunk Szeplőtelen Fogantatását, arról más helyen számolunk be.

*

A rendi zsolozsmáskönyv május 31-én szép ünnepét ünnepli a Boldogasszonynak, Aki «Mindenkégyelem Közvetítője». A liturgia itt elébe szalad a dogmatikai döntésnek, mint a Nagyboldogasszony ünnepénél, bár a mi ün-nepünk nem annyira ismert és nem annyira régi, mégis komoly teológiai megfontolásokra és tradícióra támaszkodik. Az érveket és a ha-gyományt már a zsolozsma is pazarul sejteti. A Vespera antifónáiban titokzatos célzások bujkálnak : «Neki adta a hatalmat az Úr, hogy megáldjon minden népet és testametu-mát megerősítette vele». «Könyörülete örök és nemzedékről-nemzedékre száll». «Emlékezzél meg Szűz Isten-Szülő, amikor az Úr színe előtt állasz, hogy jó szót szólj értem». A «capitulum»-ban a kegyelem élő vizeinek örök forrásaihoz hívogat a Madonna : «Mindnyájan szomjazók jöjjetek a vizekhez . . .» — A Matutinum in-visitoriumában pedig az Egyház szólít fel minket : «A Megváltó Krisztust, Aki minden kegyelmet Mária által akar eljuttatni hozzánk : jöjjetek, imádjuk !» A szentleckében ismét a Szép Szeretet Anyja szólal meg : «Nálam az Út és Igazság minden kegyelme, Nálam az Élet és Érény minden reménye. Jöjjetek Hozzám mindnyájan, kik kívántok Engem . . .» A má-sodik nocturnusban az Út, Igazság és Élet így szól Máriához : «Kérj Tőlem Anyám, hisz nem szabad elfordítanom Tőled arcomat». Milyen megrendítő így az Egyház imája : «Ol-talmad alá futunk, Istennek szent Anyja, ne vesd meg könyörgésünket szükségünk idején, hanem szabadíts meg minket minden vesze-delemtől mindenkor dicsőséges és áldott Szűz !» Hisz Jézusod nem fordíthatja el Tőled kegyel-mét, mindent kérhetsz Tőle ! Azután három

szentatya buzdítását halljuk: Szir Szent Efrém, Szent Germán püspök és Szent Bernát apát gyönyörű prédikációit. Ime egy-egy töredék belőlük: «Kimeríthetetlen tengere vagy ó Asszonyom, Isten Szentséges Szülője, Malasztal Teljes Szűz, az isteni bőségek, titokzatos ajándékainak és minden jónak...» «Nincs határa ajándékaidnak! Senki sem üdvözl, ó Szentséges, csak Általad! Senki sem szabadul meg a gonosztól, ó Szeplőtelen, csak Általad! Senki sem részesül Isten ajándékaiban, ó Tisztaságos, csak Általad! Ki ne hirdetne hát Téged boldognak?...» «Szívünk minden lángholással, lelkünk minden vágyával és szomjával tiszteljük hát ezt a Máriát, mert Isten akarata volt, hogy mindenünket Neki köszönhessük. Igen, az Ő akarata volt, de a mi javunkra!» S a Kegyelem ellenállhatatlan Asszonya így könyörög: «Ha kegyelmet találtam szemedben, ó Király, add nekem népemet, melyért könyörgök!» S a megváltott nép így hálálkodik: «Áldott vagy Te az asszonyok között a földön, mert segítségünkre siettél a mi Istenünk színe előtt». S boldogan kiáltja mindegyik: «Uralkodjál fölöttünk, Te és Fiad, mivel megváltottál minket ellenségeink kezéből!» «Ime a népek, melyek nem ismertek Téged, Hozzád futnak a mi Urunk, Istenünk miatt, Aki felmagasztalt!» «Üdvösségünk a Te kezében van, tekints reánk és vígan szolgálunk a Királynak!» Ime néhány kiragadott idézet és micsoda mélységek bennünk!

És milyen mérhetetlenül gazdag gondolatokban a szentmise szövege is! «Járuljunk bizalommal a Kegyelem Trónjához, hogy irgalmat találjunk...», serkent, hívogat, invitál az Invitatorium, hisz a megtestesült Kegyelem, Irgalom, és Szeretet ül a Szűzanya ölében. Járuljunk hát bizalommal ehhez az isteni Trónushoz s kérjünk kegyelmet, melyre annyira rászorulunk. Hathatós kegyelmet kérjünk, mert sajnos, sokszor az elégséges nem elég: gyöngye közreműködésünk folytán... — A könyörgés nem tagadja Krisztus közvetítő szerepét és elsőrangú szerepét a kegyelmek osztogatásában. «Egy a közbenjáró Isten és az emberek között: az ember Krisztus Jézus», hangsúlyozza Szent Pál Apostollal. Ezt nagyon jól tudjuk, senkit sem állítunk melléje. De alatta lehetnek mások is: ezek a szentek az Egyház örök tanítása szerint. Ezek is közbenjárnak értünk s ezek között, kétségtelen, Isten Anyja az első! Bizonyítékát mindjárt látni fogjuk: az evangéliumban (Jn. 19, 25—27.). — A Golgotán vagyunk. A Kereszten vergődik az Isten Báránya. Kintől, vértől, halálverítéktől el-elboruló szeme utoljára pillant ott álló s fájdalomtól kövé dermedt Anyjára s az Őt támogató hűséges Tanítványra s így szól Máriához: «Asszony, íme a Te fiad...» — Jánosban, hangoztatják egyöntetűen a szentatyák, mindnyájan fiai lettünk a Szűzanyának. De nem a természetes, hanem a természetfölötti rendben. S amint a földi anya gondoskodik gyermekeinek minden szükségről a földi élet számára, úgy

gondoskodik Szűzanyánk is az égi, lelki, kegyelmi élet számára a kegyelemről, mely nélkül holtak vagyunk lelkileg, azért Mária a szó legszébb és legszorosabb értelmében az «élők anyja», sokkal inkább, mint amaz Éva, kinek köszönhetjük a halált. Az ég összes szentjei közül tehát senki sem áll olyan közel hozzánk, senkinek sincs annyi köze hozzánk és gondja velünk, mint a mi égi Édesanyánknak: nem kétséges talán, hogy legelsősorban Ő jár közben értünk minden szentek között, annál is inkább, mivel a Golgota véres áldozatában senki sem szenvedett Jézussal annyit, mint az ő Anyja, tehát ennek az isteni áldozatnak a gyümölcseihez, vagyis a kegyelmekhez a legtöbb «jussa» Neki kell legyen! — Ime a liturgia bizonyágtétele a minden kegyelem közvetítő Boldogasszony mellett!

Májusban minden este fél 7-kor ünnepélyes litániát tartunk Sziklatemplomunkban a Magyarok Nagyasszonyának tiszteletére, a prédikációkat naponta más-más szónok tartja. Ajánljuk fel májusi áhítatunkat a Szent Szűz Szeplőtelen Szívének engesztelésére, Oroszország megtéréséért és a világbékéért!

Örömmel közöljük a boldog hírt, hogy *Lőrinc Testvérünk*, azaz *Buczko Imre* örvezető úr, tüzkerezzel fölékesítve teljes épségben, egészségben hazatért az orosz frontról, ahol az első vonalban harcolt. Oly szépen írta még Karácsonykor, persze levele késve érkezett már, hogy amikor őrt áll a jeges orosz télben, mindig arra gondol: a mi nyugodt Karácsonyunkért örködik... Szinte csoda, hogy teljes épségben, egészségben hazatérhetett, bár egy és más történet addig... — Nagyon kérjük Kedves Olvasóink imáit *Gellért Testvérünkért*, azaz *Harmati Károly honvédért*, kitől Karácsony óta semmi hírt sem kaptunk! — Itt üzenjük *Korsós Dénesné úrnőnek Ménfőcsanakra*, hogy fronton küzdő fia mielőbbi szerencsés visszatéréseért szentmiséket mondunk! — Egyben mindenkit kérünk, aki megteheti, jöjjön el Sziklatemplomunkba minden kedden fél 8-kor és imádkozzék velünk együtt azokon a szentmiséken, melyeket fronton küzdő katonáinkért mutatunk be. Isten vezérelje őket mielőbb szerencsésen haza a Boldogasszony különös közbenjárására!

Pálósszentkúton — alföldi szokás szerint — igen kedves szokás van Gyümölcstől Boldogasszony előestéjén. A hívek seregestől megtöltik a templomot s az angyali üdvözlés emlékére *ezerszer* elmondják az Üdvözlés Máriát. Este hat órakor kezdtük a szép ájtatosságot s éjjel fél egyre végeztük el. Templomunk mindvégig

tömve volt s hangos szóval kértük a Nagyaszszyonyt, fordítsa a háború vak éjszakáját a mielőbbi igazságos béke hajnalára! — Páratlan az az áldozatkészség, mellyel a pálosszentkúti hívek Rendünk iránt viseltetnek. Néhány hónap leforgása alatt harangra összeadtak több, mint 400 P-t s egy új vélumra, mely már meg is érkezett, 252 P-t s amellet szigorú rendi böjtünk alatt elláttak mindennel. Fizesse meg a jó Isten áldozatos szeretetüket, mindennapi imádságaiba foglalja őket Pálosszentkút mindenegyés szerzetese!

Adományok. 100 P: Varjassy L. Rudolf; 30 P: Poszek Gyula, Bp.; 20 P: vitéz Kolthay Ferencné, Marosvásárhely, Kovács Mihály, Bp.; 10 P: Ormos Olga, Szarvas; 5 P: Lakatos Aranka, Bp.; 4 P: dr. Smoczer Nándorné, Sátoraljaújhely, B. Csepellényi György szenttéavatására. — Felüljizettek «A fehér barát»-ra: 15 P: Sárvári Ferenc, Óbecse; 10 P: Kiss Ferenc, Kiskunfélegyháza; 8 P: Miklós Gyuláné, Csík-szereda, Sándor Imréné, Bp.; 7 P: Balázs Anna, Bp.; 6 P: Csoma Gyuláné, Bp., Gerster Margit, Bp., dr. Lippay Lajos, Balassagyarmat, Somogyi Cs. Vilmos, Szentgotthárd, Demele Károly, Bp., Pietsch Antalné, Bp., Szandtner Pálné, Bp., özv. nemes Bankó Gáspárné, Bp., dr. Árkosi Béláné, Bp.

(Folytatjuk.)

Halottaink. Zsiskó Ferenc, Bp., vitéz dr. Csenkey Géza, Bp., Piláth Vilmos, Bp., dr. Kósa Károly, Baja, Kuczka Józsefné szül. Banó Erzsébet, Kecskemét, Schmeisel Ferenc (a pécsi pálosteplomnak nagy monstanciát adományozott), Pécs. — Adj Uram örök nyugodalmat nekik és az örök világosság fényeskedjék nekik! Nyugodjanak békében. Amen.

Ifj. Köhlerne sárfalvai Nagy Olga. Pista fiáért, aki az orosz harctéren súlyosan megsebesült és eltűnt még 1942 aug. 10-én, sokat imádkozunk! — **Kiss Sándor, Miskolc.** Elhalt édesapjáért a gyászmisét elmondottuk. — **Kovácsné Lipesei Anna, Kelebia.** Szent Antal tiszteletére egy súlyos beteg kisgyermekért a csendes szentmisét elvégeztük.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Dr. Nádas Zoltán. Stephaneum nyomda Budapest. Felelős: ifj. Kohl Ferenc.

* A Nagyaszszyonyunk Szent Gellérthegyi Sziklateplomában levő márványtáblákra vonatkozólag közöljük a következőket:

A Nagyaszszyonyunk Szent Gellérthegyi Sziklateplomában a Boldogságos Szent Szűz iránti hála kifejezésére szolgáló márványtáblák, a misztikus összhang fenntartása érdekében már előre lettek a sziklafalakra felerősítve s így azokra kell csak a kívánt hálaszöveget felvésetni. Ebből kifolyólag külön hozott táblákat sem elfogadni, sem a Sziklateplom falain elhelyezni nem lehet.

Márványtábla csak megtörtént imameghallgatás esetén kérhető.

A meghallgatás történetét azonban részletesen le kell írni s a Sziklateplom sekrestyéjében kell leadni, mert csak ennek megtörténte után lehet a márványtáblát engedélyezni. A meghallgatás története, mint élő dokumantum, a márványtáblák kartotékjába lesz elhelyezve.

A márványtábla feliratában kifejezve kell lenni a hálának s miután a meghallgatási táblák a Szent Szűz jóságát, irgalmasságát és hatalmát bizonyítják, azért a táblán, mint valami okmányon, rajta kell lenni a teljes névnek is.

Miután a Boldogságos Szent Szűz egyenlő örömmel fogad minden szeretet- és hálamegnyilatkozást, legyen az hosszan megfogalmazott hálahimnusz, avagy álljon az egy szívből jövő szócskából, azért a mai takarékoskodási helyzetre való tekintettel készítettünk közös meghallgatási márványtáblákat is, amelyeken a hála kifejezés mindenkire vonatkozólag már előre fel van vésvé, s így csak az egyes neveket kell alávésni.

A kegyoltár jobboldali zártpadja feletti közös márványtábla hálaszövege így szól:

«Nagyasszonyunk! Gyermekeid köszönete, hálája száll ime Hozzád! . . .

Megnyitottad jóságos anyai szívedet, s csodálatos égi Ir folyt le abból reánk . . . Igen, a mi nagy bajaink, testi-lelki szenvedéseink enyhítésére, családi boldogságunk visszaállítására . . . és bőséges irgalmad nem ismert határt!

Hozsánna azért Néked! Te csodálatos Szent Szűz! Hozsánna! Magyarok dicsőséges Nagyaszszyonya!»

Mind az a kedves hívő, aki ezen közös márványtáblán óhajtja a jó Szűz Anya iránti háláját kifejezni, küldje be a Sziklateplom sekrestyéjébe a megtörtént meghallgatás leírását, küldje be ugyanoda az 1 cm széles és 10 cm hosszú vékony papírszeleten sajátkezűleg írt (autogramm-szerű) aláírását, végül fizesse be ugyanott a névfelvésés költsége és a közös márványtábla felerősítése címén esedékes 15, azaz tizenöt pengőt, s akkor neve fel lesz vésvé a közös márványtáblára.

A FEHÉR BARÁT

+ · + · + · A · PÁLOSREND · ÉRTESÍTŐJE · + · + · +

FŐSZERKESZTŐ: P. GYÉRESSY ÁGOSTON — FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. NÁDAS ZOLTÁN

TARTALOM: Dr. Tóth Tihamér: A Pálosok hétszázéves jubileumára — Dr. Nádas Zoltán: A világ Szíve — Bodroghy Szabolcs: Remete-őseink nyomait kerestem... (1) — Dr. Horváth Richárd: Elkísér a multunk — Előd Marcell: Jézus a tengeren jár — P. Gyéressy Ágoston O. S. P.: A szeplőtelen pszichológiája — Dr. Monostory Elekné: Mégis derűs az ég! — Fráter Jácint Naplójából — Világegyház — Pálos himnuszok: Szent László királyról (Lengyel Rezső ford.) — Páloskrónika — Könyvespolc Szerkesztői üzenetek.